

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 30

Vydána dne 30. června 1965

Cena Kčs 1,50

OBSAH:

56. Zákon, kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 140/1961 Sb.
57. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
58. Zákon, kterým se upravuje postih provinění a přestupků osob opětovně se dopouštějících výtržnictví, násilností a příživnictví
59. Zákon o výkonu trestu odnětí svobody
60. Zákon o prokuratuře

56

ZÁKON

ze dne 17. června 1965,

kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 140/1961 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek I

Obecná část trestního zákona se mění a doplňuje takto:

1. V § 36 se dosavadní znění označuje jako odstavec 1 a připojuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Postupně uložené dosud nevykonané tresty odnětí svobody se považují pro účel výkonu trestu a pro zahlazení odsouzení za trest jediný.“

2. V § 39 se nadpis „Odnětí svobody“ umísťuje před jeho číselné označení a slova „v nápravných zařízeních ministerstva vnitra“ a „v nápravných zařízeních ministerstva národní obrany“ se nahrazují slovy „v nápravně výchovných ústavech“ a „ve vojenských nápravných útvarech“.

3. Za § 39 se vkládá § 39a, který zní:

„§ 39a

(1) Trest odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech se vykonává diferencovaně ve třech nápravně výchovných skupinách. Způsob výkonu

trestu v jednotlivých nápravně výchovných skupinách upravuje zvláštní zákon.

(2) Soud zařadí pachatele zpravidla

- a) do první nápravně výchovné skupiny, nebyl-li v posledních deseti letech před spácháním trestného činu ve výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen za úmyslný trestný čin,
- b) do druhé nápravně výchovné skupiny, byl-li v posledních deseti letech před spácháním trestného činu ve výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen za úmyslný trestný čin; k předchozímu odsouzení se nepřihlédne, pokud se na pachatele hledí, jakoby nebyl odsouzen,
- c) do třetí nápravně výchovné skupiny, je-li mu ukládán trest jako zvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41) anebo trest za některý z trestných činů uvedených v § 62.

(3) Soud může zařadit pachatele do jiné nápravně výchovné skupiny, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude jeho náprava a pře-

výchova v jiné skupině lépe zaručena; do třetí nápravně výchovné skupiny zařadí však vždy pachatele, jestliže byl trest smrti milostí zmírněn na trest odnětí svobody.

(4) Zařazuje-li soud do třetí nápravně výchovné skupiny pachatele, který je zvláště silně narušen nebo jestliže byl trest smrti milostí zmírněn na trest odnětí svobody, může rozhodnout, že má být zároveň umístěn do ztížené izolace, a to na dobu nejméně šesti měsíců, nejdéle však na dva roky.

(5) Odsuzuje-li vojenský soud vojáka v základní vojenské službě k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu dvě léta, může rozhodnout, že se trest vykoná ve vojenském nápravném útvaru, má-li za to, že tento způsob výkonu trestu k jeho nápravě postačí.

4. V § 45 odst. 2 na konci věty před středníkem se vkládají slova „a rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu“.

5. V § 51 se dosavadní znění označuje jako odstavec 1 a připojuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a k osobě pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.“

6. § 53 zní:

„(1) Peněžitý trest ve výměře od 500 Kčs do 50 000 Kčs může soud uložit, jestliže pachatel úmyslnou trestnou činností získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžitý trest pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje; jako samostatný trest může být peněžitý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.“

7. K § 54 se připojuje odstavec 3, který zní:

„(3) Ukládá-li soud peněžitý trest, stanoví pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody až na jeden rok. Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby.“

8. V § 58 odst. 1 se slova „podmíněně odložit“ nahrazují slovy „může podmíněně odložit“ a za slova „v kterém žije a pracuje“ se vkládají slova „a k okolnostem případu“.

9. K § 60 se připojuje odstavec 5, který zní:

„(5) Rozhodne-li soud podle odstavce 1 nebo 2, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.“

10. V § 61 se vkládá nový nový odstavec 2, který zní:

„(2) Při rozhodování o podmíněném propuštění přihlédne soud též k závažnosti spáchaného trestného činu, jakož i k tomu, do které nápravně výchovné skupiny je odsouzený zařazen.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

11. § 67 odst. 3 písm. a) zní:

„a) sdělením nebo vznesením obvinění pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícími úkony vyhledávacího orgánu, vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu směřujícími k trestnímu stíhání pachatele, nebo“.

12. § 81 zní:

„(1) Trest odnětí svobody se u osob, které nepřekročily osmnáctý rok svého věku, vykonává v nápravně výchovných ústavech pro mladistvé.

(2) Soud může rozhodnout, že v takových ústavech se vykoná trest i u mladistvého, který již překročil osmnáctý rok svého věku; přitom přihlédne zejména k délce trestu a ke stupni a povaze narušení mladistvého.“

13. § 83 se zrušuje.

14. K § 85 se připojují odstavce 5 a 6, které zní:

„(5) Jestliže převýchova mladistvého pokračovala do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, jímž je podroben ve výchovném zařízení, se bude řádně chovat a pracovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud mladistvého podmíněně umístit mimo výchovné zařízení.

(6) Nesplní-li mladistvý očekávání, že i mimo výchovné zařízení se bude řádně chovat a pracovat, soud podmíněně umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje ve výchovném zařízení.“

15. K § 87 se připojuje odstavec 3, který zní:

„(3) Vysloví-li soud, že se podmíněně propuštěný mladistvý ve zkušební době osvědčil, jeho odsouzení zároveň zahradí.“

Článek II

Zvláštní část trestního zákona se mění a doplňuje takto:

1. Za § 107 se vkládá § 107a, který zní:

„§ 107a

Kdo bez povolení

- zhotoví popis, plán, nákres nebo snímek některého zařízení na obranu vlasti,
- takovou věc opíše, okreslí nebo ofotografuje anebo dá nebo nechá jinému tak učinit,

c) takovou věc sobě nebo někomu jinému opatří, nebo

d) takovou věc uveřejní,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“

2. V § 109 se odstavce 1 a 3 na konci doplňují slovy „nebo propadnutím majetku“.

3. § 121 zní:

„[1] Kdo ve větším rozsahu poškozuje spotřebitele zejména tím, že předražuje zboží nebo služby, anebo je šidí na jakosti, množství nebo váze zboží, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.“

4. Za § 156 se vkládá § 156a, který včetně nadpisu zní:

„§ 156a

Ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele

Kdo za okolností ohrožujících veřejný pořádek neuposlechne výzvy veřejného činitele k zachování veřejného pořádku a výkonu jeho opatření brání nebo jej maří, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“

5. V § 171 se dosavadní znění označuje jako odstavec 1 a připojuje se odstavec 2, který zní:

„[2] Kdo poté, co proti němu byla bezvýsledně použita opatření v občanském soudním řízení směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, maří výkon takového rozhodnutí nebo dohody, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením.“

6. V § 175 odst. 1 se slova „nebo vyšetřovacím orgánem, pokud koná vyšetřování podle trestního řádu“ nahrazují slovy „nebo před vyšetřovatelem nebo vyhledávacím orgánem, pokud konají vyšetřování nebo vyhledávání podle trestního řádu“.

7. Za § 197 se vkládá § 197a, který zní:

„§ 197a

Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“

8. § 203 odst. 1 ve znění novely zákona č. 53/1963 Sb. se zrušuje a označení odstavce 2 se vypouští.

9. § 218 zní:

„Kdo soustavně nebo ve větší míře podává osobám mladším než osmnáct let alkoholické nápoje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.“

10. V § 283 odst. 1 na konci se doplňují slova „nebo propadnutím majetku“.

Článek III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

57

Z Á K O N

ze dne 17. června 1965,

**kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
(trestní řád)**

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek I

Zákon ze dne 29. listopadu 1961 č. 141 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 odst. 1 se vypouští věta druhá.

2. § 4 odst. 1 věta první zní:

„⁽¹⁾ Základní organizace Revolučního odborového hnutí a Československého svazu mládeže mohou po projednání v kolektivu pracujících nabídnout převzetí záruky za nápravu obviněného, mají-li důvodně za to, že jsou tu předpoklady, aby se obviněný působením kolektivu napravil. Stejně oprávnění má jednotné zemědělské družstvo a výrobní družstvo, jejichž je obviněný pracovníkem.“

3. V § 4 odst. 2 se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovy „prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán“.

4. V § 11 odst. 1 písm. c) se za slova „jde-li“ vkládají slova „o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo“.

5. V § 11 odst. 1 písm. f) se vypouštějí slova „soudem nebo prokurátorem“.

6. V § 12 odst. 9 se slovo „vyšetřování“ nahrazuje slovy „trestního stíhání“.

7. V § 32 se slova „vzneseno obvinění (§ 165)“ nahrazují slovy „vzneseno obvinění (§ 163) nebo mu bylo sděleno obvinění (§ 169)“.

8. V § 33 odst. 1 se místo věty druhé vkládají tyto věty, které znějí:

„Má právo zvolit si obhájce a s ním se radit. Je-li ve vazbě, může s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby; vyšetřovatel mu takovou rozmluvu umožní. Je-li však důvodem vazby obava, že obviněný bude mařit vyšetřování [§ 67 písm. b)] a nepřikročilo-li se dosud k seznamování s výsledky vyšetřování, je k rozmluvě bez přítomnosti třetí osoby třeba souhlasu vyšetřovatele.“

9. § 35 odst. 1 zní:

„⁽¹⁾ Obhájcem v trestním řízení může být jen advokát. Jde-li v oboru vojenského soudnictví o věc zvláště důležitého zájmu obrany vlasti, může prokurátor nebo předseda senátu rozhodnout, že v ní může být obhájcem jen důstojník justice v činné službě zařazený ve vojenském soudnictví; ten má pak při výkonu obhajoby všechna práva a povinnosti obhájce a je zproštěn služební podřízenosti.“

10. V § 36 odst. 3 se vypouštějí slova „a to aspoň od doby, kdy se přikročilo po skončení vyšetřování k seznamování obviněného s jeho výsledky (§ 169)“.

11. V § 39 odst. 1 se vkládá věta druhá, která zní:

„V případech uvedených v § 35 odst. 1 věta druhá ustanoví obhájce prokurátor nebo předseda senátu.“

12. V § 39 se vypouští odstavce 2 a označení odstavce 1.

13. § 41 odst. 2 zní:

„⁽²⁾ Obhájce je oprávněn již za přípravného řízení činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti, opravné prostředky, nahlížet do spisů (§ 65) a zúčastnit se podle ustanovení tohoto zákona vyšetřovacích a vyhledávacích úkonů. S obviněným, který je ve vazbě, je oprávněn mluvit v rozsahu stanoveném v § 33 odst. 1.“

14. § 50 odst. 3 zní:

„⁽³⁾ Jde-li v oboru vojenského soudnictví o věc zvláště důležitého zájmu obrany vlasti, může prokurátor nebo předseda senátu rozhodnout, že v ní může být zmocněncem jen důstojník justice v činné službě zařazený ve vojenském soudnictví.“

15. § 65 odst. 2 zní:

„⁽²⁾ V přípravném řízení může prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán nahlédnutí do spisu ze závažných důvodů odepřít. Závažnost důvodů, ze kterých nahlédnutí do spisu odepřel vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán, je na žádost osoby, již nahlédnutí bylo odepřeno, prokurátor povinen urychleně přezkoumat. Nahlédnutí do spi-

su nelze odepřít obviněnému a obhájci, přikročí-li se již k seznamování obviněného s výsledky vyšetřování nebo vyhledávání.“

16. V § 65 odst. 3 se slova „do usnesení o vznesení obvinění“ nahrazují slovy „do usnesení o vznesení obvinění (§ 163) nebo do záznamu o sdělení obvinění (§ 169)“.

17. V § 66 odst. 3 se slova „podle vězeňského řádu“ nahrazují slovem „kázeňsky“.

18. V § 68 se slova „proti které bylo vzneseno obvinění (§ 165)“ nahrazují slovy „proti které bylo vzneseno obvinění (§ 163) nebo které bylo sděleno obvinění (§ 169)“.

19. V § 76 odst. 1 se slova „vyšetřovací nebo i bezpečnostní orgán v naléhavých případech zadržet, i když proti ní dosud nebylo vzneseno obvinění podle § 165“ nahrazují slovy „vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán v naléhavých případech zadržet, i když proti ní dosud nebylo vzneseno obvinění podle § 163 ani jí nebylo sděleno obvinění podle § 169.“

20. V § 76 se připojuje odstavec 5, který zní:

„(5) Ustanovení § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, je-li zadržená osoba vyslychána v době, kdy proti ní nebylo ještě vzneseno obvinění podle § 163 ani jí nebylo sděleno obvinění podle § 169.“

21. V § 78 odst. 3 se slova „prokurátor nebo vyšetřovací orgán, v naléhavých případech i bezpečnostní orgán“ nahrazují slovy „prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán“.

22. § 79 odst. 3 zní:

„(3) Bez předchozího souhlasu uvedeného v odstavci 1 může být příkaz vyšetřovatelem nebo vyhledávacím orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.“

23. Oddíl šestý hlavy čtvrté se zrušuje.

24. § 96 se zrušuje.

25. V § 115 odst. 1 se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovy „prokurátor nebo vyšetřovatel“.

26. V § 122 odst. 1 se za větu druhou vkládá věta, která zní:

„Byl-li uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, musí rozsudek obsahovat výrok o způsobu výkonu tohoto trestu (§ 39a, 81 tr. zák.).“

27. V § 125 v poslední větě se vypouští citace § 121.

28. § 152 odst. 2 zní:

„(2) Denní sazbu připadající na náklady spojené s výkonem vazby a způsob úhrady těchto nákladů stanoví ministr vnitra.“

29. V § 152 se připojuje odstavec 4, který zní:

„(4) Úhradu nákladů spojených s výkonem trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.“

30. § 157 až 179 včetně nadpisů částí, hlav, oddílů a paragrafů zní takto:

„ČÁST DRUHÁ

PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

§ 157

Obecné ustanovení

Prokurátor, vyšetřovatel a vyhledávací orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

HLAVA DEVÁTÁ

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

§ 158

(1) Prokurátor, vyšetřovatel a vyhledávací orgán jsou povinni přijímat oznámení o trestných činech a co nejrychleji je vyřizovat; přitom jsou povinni oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a nejpozději do jednoho měsíce od oznámení vyrozumět o učiněných opatřeních.

(2) Vyhledávací orgány jsou povinny konat všechna potřebná opatření k odhalení trestných činů a zjištění jejich pachatelů; jsou povinny činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

(3) K objasnění oznámení o trestných činech a ostatních podnětů k trestnímu stíhání opatřují prokurátor, vyšetřovatel a vyhledávací orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zjišťují a zajišťují stopy trestného činu; přitom však nejsou oprávněni před zahájením trestního stíhání provádět úkony podle čtvrté a páté hlavy trestního řádu s výjimkou úkonů podle § 113 a 114.

(4) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Vysvětlení může odepřít, kdo by jím způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2.

§ 159

(1) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyříditi věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

- a) odevzdání věci místnímu lidovému soudu nebo národnímu výboru k projednání provinění,
- b) odevzdání věci národnímu výboru nebo jinému orgánu k projednání přestupku, nebo
- c) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

[2] Prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřipustné podle § 11 odst. 1.

[3] Prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán může před zahájením trestního stíhání

- a) usnesením odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2,
- b) odevzdat věc k projednání místnímu lidovému soudu, jde-li o trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, pachatel jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, jestliže tento způsob vyřízení považuje vzhledem k osobě pachatele a výchovné síle kolektivu za postačující,
- c) odevzdat věc k projednání místnímu lidovému soudu, jestliže přijal záruku společenské organizace za podmínek uvedených v § 4 odst. 1 a 2. V tom případě sdělí své rozhodnutí organizaci, která záruku převzala a požádá ji, aby ve smyslu záruky vzala na sebe péči o nápravu pachatele a dbala, aby nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil, jestliže se tak již nestalo,
- d) odevzdat věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání, jde-li o trestný čin, který lze vyřídit kázeňsky, jestliže tento způsob vyřízení považuje vzhledem k osobě pachatele a povaze jeho činu za postačující.

[4] Usnesení o odložení věci musí být doručeno vždy oznamovateli, který může proti němu podat stížnost. Usnesení o odložení věci podle odstavce 2 a 3 písm. a) musí být doručeno do 48 hodin prokurátorovi.

[5] Odevzdat místnímu lidovému soudu lze jen věc náležitě objasněnou.

HLAVA DESÁTÁ

ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ A DALŠÍ POSTUP V NĚM

Oddíl první

Zahájení trestního stíhání

§ 160

[1] Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a není-li důvod pro postup

podle § 159 odst. 2 a 3, zahájí vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán neprodleně trestní stíhání. Trestní stíhání se zahajuje usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zahájí vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán trestní stíhání provedením zajišťovacích úkonů podle ustanovení oddílu druhého až pátého čtvrté hlavy. Po jejich provedení vyhotoví neprodleně usnesení. Prokurátorovi se doručí opis usnesení nejpozději do 48 hodin.

[2] Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán zahájí trestní stíhání a provede neodkladné úkony též tehdy, nelze-li dosáhnout, aby tyto úkony provedl příslušný orgán; po provedení neodkladných úkonů je však povinen předat věc neprodleně, nejpozději do tří dnů od zahájení trestního stíhání příslušnému orgánu.

Oddíl druhý

Vyšetřování

§ 161

Rozsah vyšetřování a vyšetřovací orgány

[1] Vyšetřování se koná o trestných činech, o kterých se nekoná vyhledávání (§ 168).

[2] Vyšetřování se koná i o trestných činech, o kterých se jinak koná vyhledávání

- a) je-li obviněný ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotním ústavu,
- b) jde-li o řízení proti mladistvému, uprchlému nebo proti osobě, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům, nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, anebo jsou-li vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit, nebo

c) nařídí-li to prokurátor.

[3] Je-li nutno konat vyšetřování alespoň o jednom z trestných činů, koná se vyšetřování o všech trestných činech téhož obviněného a proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí.

[4] Vyšetřování konají vyšetřovatelé prokuratury a vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti; příslušnost vyšetřovatelů stanoví generální prokurátor spolu s ministrem vnitra.

§ 162

Přijetí věci k vyšetřování

O přijetí věci k vyšetřování rozhodne vyšetřovatel. Odmítne-li věc přijmout, předloží spisy neprodleně se svým stanoviskem prokurátorovi.

§ 163

Vznesení obvinění

(1) Je-li na podkladě zjištěných skutečností dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin byl spáchán určitou osobou, vydá vyšetřovatel neprodleně usnesení, že se tato osoba stíhá jako obviněný.

(2) Usnesení o vznesení obvinění musí obsahovat popis vyšetřovaného skutku s uvedením místa, času, popřípadě jiných okolností, za kterých k němu došlo, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. V usnesení musí být dále uvedeno, jaký trestný čin se v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona. Usnesení musí kromě toho obsahovat i důvody stíhání.

(3) Obviněnému se usnesení o vznesení obvinění oznámí do tří dnů, je-li však vyslýchán dříve, na počátku jeho prvního výslechu. Prokurátorovi se opis tohoto usnesení doručí nejpozději do 48 hodin.

(4) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, na který se usnesení o vznesení obvinění nevztahovalo, postupuje vyšetřovatel stran tohoto dalšího skutku podle ustanovení odstavců 1 až 3.

(5) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen, upozorní vyšetřovatel obviněného na tuto okolnost, a takové upozornění poznamená v protokolu.

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Vyšetřování koná vyšetřovatel zpravidla osobně. Úkony provedené po zahájení trestního stíhání jinými orgány, stejně jako ohledání a prohlídku těla, provedené před zahájením trestního stíhání (§ 158 odst. 3), nemusí vyšetřovatel opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona; vyšetřovatel však vždy vyslechne obviněného.

(2) Vyšetřovatel postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby co nejrychleji a nejúplněji byly objasněny všechny skutečnosti potřebné k posouzení případu, osoby pachatele i nároku poškozeného na náhradu škody a aby byly také odhaleny příčiny, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání (§ 89 odst. 1). Na zjištěné nedostatky nebo závady upozorní vyšetřovatel státní nebo jiný orgán, podnik nebo organizaci, jichž se zjištěný nedostatek nebo závada týká. Orgán, podnik nebo organizace, jichž se to týká, jsou povinny vyšetřovateli do jednoho měsíce sdělit, jaká opatření byla učiněna k odstranění nedostatků a závad.

(3) Důkazy opatřují vyšetřovatelé bez rozdílu, zda svědčí ve prospěch či v neprospěch obviněného. Doznání obviněného nezabavuje vyšetřovatele povinností přezkoumat a všemi dosažitelnými důkazy ověřit pravdivost doznání a všechny okolnosti případu. Rovněž tak musí být pečlivě přezkoumána a ověřena obhajoba obviněného, není-li zřejmě nerozhodná. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován.

(4) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu prokurátora, činí vyšetřovatel všechna rozhodnutí o postupu ve vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonnost a včasné provedení. Jestliže vyšetřovatel nesouhlasí s pokyny prokurátora k vznesení obvinění, ke kvalifikaci trestného činu a k rozsahu obvinění nebo s pokyny ke způsobu vyřízení věci v přípravném řízení, je oprávněn sdělit mu písemně námitky; nevyhoví-li prokurátor těmto námitkám, předloží věc nadřízenému prokurátorovi, který pokyny podřízeného prokurátora zruší, nebo věc přikáže jinému vyšetřovateli. Ve všech ostatních případech jsou pokyny prokurátora pro vyšetřovatele závazné.

(5) Vyšetřovatel je ve věcech, které vyšetřuje, oprávněn dávat vyhledávacím orgánům pokyny, k provedení úkonů nutných pro vyšetřování; provedení vyšetřovacích úkonů však může vyžadovat jen zcela výjimečně v odůvodněných případech, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení. Vyhledávací orgány jsou povinny těmto pokynům vyhovět.

§ 165

Účast obhájců ve vyšetřování

(1) Obhájce je již od vznesení obvinění oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech; může obviněnému i jiným vyslýchaným klást otázky, avšak teprve tehdy, až orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo; odepřít obhájci tato oprávnění je možno jen ze závažných důvodů, které je prokurátor povinen na obhájcovu žádost urychleně přezkoumat.

(2) Na vyšetřovacích úkonech, kterými se řízení doplňuje až poté, co bylo vyšetřování prohlášeno za skončené a obviněný byl s jeho výsledky seznámen, nelze obhájci účast odepřít; přitom nerozhoduje, zda se řízení doplňuje na návrh obviněného nebo jeho obhájce, na pokyn prokurátora nebo na podkladě rozhodnutí soudu.

(3) Obhájci osoby mladistvé a osoby, která pro své tělesné nebo duševní vady není schopna sama se náležitě hájit, nelze odepřít účast při kterémkoliv jejím výslechu již od vznesení obvinění a při provádění vyšetřovacích úkonů.

(4) Oznámí-li obhájce vyšetřovateli, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu, je vyšetřovatel po-

vinen sdělit mu včas dobu a místo konání úkonu, ledaže by se jednalo o úkon neodkladný. To platí i tehdy, jestliže vyšetřovatel hodlá ze závažných důvodů obhájit účast na úkonu odeprít.

§ 166

Skončení vyšetřování

(1) Uzná-li vyšetřovatel vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, seznámí obviněného s výsledky vyšetřování, předloží mu vyšetřovací spisy k prostudování a poučí jej o jeho právu navrhnout doplnění vyšetřování.

(2) Má-li obviněný obhájce, je třeba jej k seznámení s výsledky vyšetřování přizvat a umožnit mu prostudovat spisy a mluvit s obviněným, který je ve vazbě, bez přítomnosti třetí osoby.

(3) O seznámení s výsledky vyšetřování je třeba vyrozumět obviněného a obhájce nejméně tři dny předem. Tuto lhůtu lze zkrátit jen s jejich souhlasem. K seznámení s výsledky vyšetřování je nutno poskytnout obviněnému a jeho obhájci přiměřenou dobu.

(4) Doplnění vyšetřování, jež považuje za potřebné, je obhájce povinen navrhnout již při seznámení s výsledky vyšetřování.

(5) Zamítnout návrh obviněného nebo jeho obhájce na doplnění vyšetřování může vyšetřovatel odůvodněným usnesením jen v tom případě, že navrhané doplnění je pro rozhodnutí prokurátora i soudu zřejmě nepotřebné; jinak vyšetřování podle přednesených návrhů doplní a obviněného a jeho obhájce s výsledky doplnění seznámí.

(6) Nedostaví-li se obviněný nebo obhájce, ač byli řádně vyrozuměni, bez oprávněné omluvy k seznámení s výsledky vyšetřování anebo odmítne-li obviněný se s výsledky vyšetřování seznámit, poznamená se to spolu s důvody, jestliže je obviněný uvedl, ve vyšetřovacím spise a postupuje se dále, jako by byl obviněný s výsledky vyšetřování seznámen.

(7) U trestných činů podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, o nichž konají řízení v prvním stupni krajské soudy, provádějí se seznámení obviněného s výsledky vyšetřování vyšetřovatelé prokuratury.

(8) Vyšetřování musí být skončeno nejpozději do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání. V této lhůtě je nutno předložit prokurátorovi spisy se závěrečnou zprávou obsahující návrh na konečné opatření nebo učinit rozhodnutí podle § 171 až 173. Prodloužit tuto lhůtu o jeden měsíc je oprávněn prokurátor, který vykonává dozor nad vyšetřováním; povolit další prodloužení lhůty je oprávněn nadřízený prokurátor.

§ 167

Žádost o přezkoumání postupu vyšetřovatele

Obviněný a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu vyšetřování žádat prokurátora, aby byly odstraněny průtahy ve vyšetřování nebo závady v postupu vyšetřovatele. Žádost není vázána lhůtou. Tuto žádost, kterou je nutno prokurátorovi ihned předložit, musí prokurátor neprodleně vyřídit. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyrozuměn.

Oddíl třetí

Vyhledávání

§ 168

Rozsah vyhledávání a vyhledávací orgány

(1) Vyhledávání se koná o trestných činech rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1, neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133, podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví podle § 134 odst. 1 a 3, zatajení věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 135, poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137, obecného ohrožení podle § 180 odst. 1, poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184, nedovolené výroby lihu podle § 194a, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a, opilství podle § 201, výtržnictví podle § 202, příživnictví podle § 203, kuplířství podle § 204, ohrožování mravnosti podle § 205, pomlvy podle § 206, neposkytnutí pomoci podle § 207 a 208, ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 a § 223, rvačky podle § 225 odst. 1, porušování domovní svobody podle § 238, krádeže podle § 247 odst. 1, zpronevěry podle § 248 odst. 1, neoprávněného užívání cizí věci podle § 249, podvodu podle § 250 odst. 1, podílnictví podle § 251 odst. 1 a § 252, zatajení věci podle § 254, poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1, neplnění odvodní povinnosti podle § 267 odst. 1 tr. zák., o trestných činech uvedených v § 294 odst. 1 tr. zák. a o trestných činech podle § 3 zákona ze dne 17. října 1958, č. 74 Sb., o trvalém usídlení kočujících osob.

(2) Vyhledávání konají

- a) orgány Sboru národní bezpečnosti,
- b) ve Sboru nápravné výchovy též pověřené orgány tohoto sboru o trestných činech jeho příslušníků,
- c) v ozbrojených silách též velitelé nebo orgány jimi pověřené o trestných činech osob podléhajících jejich velitelské pravomoci, pokud na tyto trestné činy zákon nestanoví trest přís-

nější než odnětí svobody s horní hranicí nepřevyšující jeden rok a o trestných činech uvedených v § 294 odst. 1 tr. zák.

(3) Jako vyhledávací orgány ve smyslu § 158 odst. 3, § 160 a 170 působí též

- a) náčelníci nápravně výchovných ústavů nebo orgány jimi pověřené, jde-li o trestné činy osob ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě,
- b) orgány pohraniční stráže ve věcech ochrany státních hranic,
- c) kapitáni lodí při dálkových plavbách o trestných činech spáchaných na této lodi.

§ 169

Postup při vyhledávání

Ve vyhledávání se postupuje podle ustanovení tohoto zákona o vyšetřování s těmito odchylkami:

- a) obvinění sdělí vyhledávací orgán obviněnému nejpozději na počátku jeho prvního výslechu a učiní o tom záznam do protokolu; opis tohoto protokolu zašle nejpozději do 48 hodin prokurátorovi;
- b) nepovažuje-li vyhledávací orgán doplnění vyhledávání navrhované obviněným nebo jeho obhájcem za nutné, neprovede je; o seznámení s výsledky vyhledávání a o odmítnutí návrhů na jeho doplnění učiní záznam do protokolu;
- c) ustanovení § 164 odst. 4 a § 165 odst. 1 se ve vyhledávání neužije;
- d) vyhledávání musí být skončeno nejpozději do jednoho měsíce od zahájení trestního stíhání, a nebyl-li pachatel zjištěn, do dvou měsíců. Nskončí-li vyhledávání v těchto lhůtách, je prokurátor oprávněn prodloužit lhůtu nejvýše o další měsíc. Jinak nařídí konat vyšetřování.

§ 170

Postup vyhledávacího orgánu ve věci, v níž je nutno konat vyšetřování

(1) Vyhledávací orgán zahájí trestní stíhání ve věci, v níž má být konáno vyšetřování, jen nese-li věc odkladu a nelze-li dosáhnout, aby tak učinil vyšetřovatel; o zahájení trestního stíhání vyhledávací orgán neprodleně vyrozumí vyšetřovatele a po provedení neodkladných úkonů mu věc nejpozději do tří dnů od zahájení trestního stíhání předá.

(2) Po předání věci vyšetřovateli může v ní vyhledávací orgán provádět vyšetřovací úkony jen podle pokynu vyšetřovatele (§ 164 odst. 5). Jinak úkony k objasnění věci koná jen s vědomím vyše-

třovatele. Ve věci, v níž nebyl pachatel zjištěn, však pokračuje v objasňování věci a vyrozumívá vyšetřovatele o jeho výsledcích.

Oddíl čtvrtý

Rozhodnutí vyšetřovatele a vyhledávacího orgánu

§ 171

Postoupení věci

(1) Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán postoupí věc

- a) místnímu lidovému soudu, ukazují-li výsledky vyšetřování nebo vyhledávání, že nejde o trestný čin, že však jde o provinění,
- b) jinému orgánu než místnímu lidovému soudu, ukazují-li výsledky vyšetřování nebo vyhledávání, že nejde o trestný čin, že však jde o provinění nebo o přestupek, o nichž je tento orgán příslušný rozhodovat.

(2) Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán může postoupit věc

- a) místnímu lidovému soudu, jestliže výsledky vyšetřování nebo vyhledávání ukazují, že jde o trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, pachatel jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě a jestliže vzhledem k osobě pachatele a výchovné síle kolektivu vyřízení věci místním lidovým soudem stačí k nápravě pachatele; může se tak stát zejména tehdy, jestliže místní lidový soud sám o postoupení věci požádá,
- b) místnímu lidovému soudu po přijetí záruky společenské organizace za podmínek uvedených v § 4 odst. 1 a 2. V tom případě sdělí své rozhodnutí organizaci, která záruku převzala a požádá ji, aby ve smyslu záruky vzala na sebe péči o nápravu obviněného a dbala, aby nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil, jestliže se tak již nestalo,
- c) orgánu příslušnému ke kázeňskému řízení, jde-li o trestný čin, který lze vyřídit kázeňsky a vzhledem k osobě obviněného a povaze jeho činu lze považovat toto vyřízení za postačující.

(3) Opis usnesení o postoupení věci nutno doručit obviněnému a poškozenému; prokurátorovi je nutno jej doručit do 48 hodin.

§ 172

Zastavení trestního stíhání

(1) Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán zastaví trestní stíhání

- a) je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,
- b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,

- c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,
- d) je-li trestní stíhání nepřipustné (§ 11 odst. 1),
- e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- f) zanikla-li trestnost činu.

[2] Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán může zastavit trestní stíhání

- a) je-li trest, k němuž může stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne, nebo
- b) bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto národním výborem nebo jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem a toto rozhodnutí lze považovat za postačující.

[3] Opis usnesení o zastavení trestního stíhání je nutno doručit obviněnému a poškozenému; prokurátorovi je nutno jej doručit do 48 hodin.

§ 173

Přerušování trestního stíhání

[1] Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán přerušuje trestní stíhání

- a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,
- b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
- c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
- d) je-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn, nebo
- e) nepodařilo-li se zjistit skutečnosti opravňující konat trestní stíhání proti určité osobě.

[2] Před přerušováním trestního stíhání je nutno učinit vše, čeho je třeba k zabezpečení úspěšného provedení trestního stíhání. Pomine-li důvod přerušování, v trestním stíhání se pokračuje.

[3] Opis usnesení o přerušování trestního stíhání nutno doručit do 48 hodin prokurátorovi. Poškozeného je nutno o přerušování trestního stíhání vyrozumět.

Oddíl pátý

Dozor prokurátora

§ 174

[1] Dozor nad zachováváním zákonnosti v právním řízení vykonává prokurátor.

[2] Při výkonu tohoto dozoru je prokurátor oprávněn:

- a) dávat závazné pokyny k vyšetřování a k vyhledávání trestných činů;

- b) vyžadovat od vyšetřovatelů a vyhledávacích orgánů spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem проверки, zda tyto orgány včas zahajují trestní stíhání a řádně v něm postupují;

- c) zúčastnit se provádění úkonů vyšetřovatelů nebo vyhledávacích orgánů, osobně provést jednotlivý z těchto úkonů nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoliv věci; přitom postupuje podle ustanovení platných podle tohoto zákona pro vyšetřovatele a proti jeho rozhodnutí je přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí vyšetřovatele;

- d) vracet věc vyšetřovatelům nebo vyhledávacím orgánům se svými pokyny k doplnění;

- e) rušit nezákonná a neodůvodněná rozhodnutí a opatření vyšetřovatelů a vyhledávacích orgánů, která může nahrazovat vlastními; u usnesení o zastavení a přerušování trestního stíhání nebo o postoupení trestní věci může tak učinit do patnácti dnů od doručení; jestliže rozhodnutí vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu nahradil vlastním rozhodnutím jinak, než na podkladě stížnosti oprávněné osoby do usnesení vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu, je proti jeho rozhodnutí přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu;

- f) nařídit v kterékoliv věci, v níž lze konat vyhledávání, aby v ní bylo konáno vyšetřování;

- g) odejmout kteroukoliv věc určitému vyšetřovateli a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému vyšetřovateli anebo dát provést jednotlivé vyšetřovací úkony vyšetřovateli prokuratury i ve věci, kterou vyšetřuje jiný vyšetřovatel.

§ 175

[1] Pouze prokurátor je oprávněn:

- a) podat obžalobu,
- b) vzít do vazby, vydat příkaz k dodání do vazby a propustit z vazby,
- c) nařídit zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,
- d) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,
- e) nařídit exhumaci mrtvol,
- f) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny,
- g) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny.

(2) Prokurátor je oprávněn uložit orgánům Sboru národní bezpečnosti provedení takových úkonů, které jsou tyto orgány oprávněny provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele.

Oddíl šestý

Obžaloba

§ 176

(1) Jestliže výsledky vyšetřování nebo vyhledávání dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, prokurátor podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy.

(2) Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo obvinění vzneseno (§ 163) nebo sděleno (§ 169). Mínil-li prokurátor tento skutek posuzovat jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán, upozorní na to před podáním obžaloby obviněného a jeho obhájce a zjistí, zda navrhuje se zřetelem na zamýšlenou změnu vyšetřování či vyhledávání doplnit.

§ 177

(1) Obžaloba musí obsahovat

- a) označení prokurátora a den sepsání obžaloby,
- b) jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o osobu podléhající pravomocí vojenských soudů, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem,
- c) žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,
- d) odůvodnění žalobního návrhu, jež musí obsahovat vylíčení skutkového děje s uvedením důkazů, o které se toto vylíčení opírá, obhajobu obviněného a stanovisko prokurátora k ní s uvedením skutečností, pro které prokurátor pokládá obhajobu za vyvrácenou nebo za nerozhodnou, jakož i právní úvahy, kterými se prokurátor řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona, a
- e) seznam důkazů, jejichž provedení při hlavním líčení prokurátor navrhuje.

(2) V obžalobě může také prokurátor navrhnout, aby soud uložil obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu. O tom poškozeného při podání obžaloby vyrozumí.

§ 178

(1) Prokurátor navrhne v obžalobě, aby soud uložil ochranné léčení nebo ochrannou výchovu anebo zabránil věci, má-li za to, že jsou pro to zákonné podmínky.

(2) Návrh uvedený v odstavci 1 může prokurátor učinit též samostatně.

Oddíl sedmý

Zveřejňování výsledků přípravného řízení

§ 179

Výsledky přípravného řízení mohou být zveřejňovány jen se souhlasem vyšetřovatele a prokurátora a v řízení před soudem až do hlavního líčení jen se souhlasem předsedy senátu.

31. V § 183 odst. 1 věta první se slova „Základní organizace Revolučního odborového hnutí a organizace Československého svazu mládeže, jež působí na pracovišti obviněného, a jednotné zemědělské družstvo, jehož je obviněný členem,“ nahrazují slovy „Organizace uvedené v § 4 odst. 1“.

32. V § 186 odst. 1 písm. b) se citace „§ 174 až 176“ nahrazuje citací „§ 171 odst. 1 písm. a) a b), odst. 2 písm. a) až c)“.

33. V § 186 odst. 1 písm. c) se citace „§ 177 odst. 1 nebo 2“ nahrazuje citací „§ 172 odst. 1 nebo 2“ a citace „§ 178 odst. 1 písm. a) až d)“ citací „§ 173 odst. 1 písm. a) až d)“.

34. V § 187 odst. 1 se vypouštějí slova „za účasti prokurátora“.

35. V § 188 odst. 1 písm. b) se citace „v § 174 odst. 2 nebo v § 175“ nahrazuje citací „v § 171 odst. 2 písm. a) a c)“.

36. V § 188 odst. 1 písm. c) se citace „v § 174 odst. 1 nebo v § 176“ nahrazuje citací „v § 171 odst. 1 písm. a) a b)“.

37. V § 188 odst. 1 písm. d) se citace „v § 177 odst. 1“ nahrazuje citací „v § 172 odst. 1“.

38. V § 188 odst. 1 písm. e) se citace „v § 178 odst. 1 písm. a) až d)“ nahrazuje citací „v § 173 odst. 1 písm. a) až d)“.

39. V § 188 odst. 2 písm. a) se citace „[§ 174 odst. 3]“ nahrazuje citací „[§ 171 odst. 2 písm. b)]“.

40. V § 188 odst. 2 písm. b) se citace „v § 177 odst. 2“ nahrazuje citací „v § 172 odst. 2“.

41. V § 191 odst. 1 se slovo „vyšetřování“ nahrazuje slovy „přípravné řízení“.

42. V § 202 odst. 2 písm. b) se slova „o vznesení obvinění a o seznámení obviněného s výsledky vyšetřování“ nahrazují slovy „o vznesení (§ 163) nebo sdělení obvinění (§ 169) a o seznámení obviněného s výsledky vyšetřování (§ 166) nebo vyhledávání (§ 169)“.

43. § 221 odst. 1 zní:

„^[1] Ukazují-li výsledky hlavního líčení na podstatnou změnu okolností případu a je-li k objasnění věci třeba dalšího šetření, může soud vrátit věc prokurátorovi k došetření.“

44. V § 223 odst. 2 se citace „v § 177 odst. 2“ nahrazuje citací „v § 172 odst. 2“.

45. V § 224 odst. 1 se citace „v § 178 odst. 1 písm. b) až d)“ nahrazují citací „v § 173 odst. 1 písm. b) až d)“.

46. V § 255 se citace „v § 178 odst. 1 písm. b) až d)“ nahrazuje citací „v § 173 odst. 1 písm. b) až d)“.

47. V § 266 odst. 1 věta druhá se slovo „prokurátora“ nahrazuje slovy „prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu“.

48. V § 270 odst. 1 a 2 se slova „soudu nebo prokurátorovi“ nahrazují slovem „orgánu“.

49. V § 270 odst. 4 se slova „soud nebo prokurátor“ nahrazují slovem „orgán“.

50. V § 277 se vypouštějí slova „soudu nebo prokurátora“ a slova „vyšetřovací úkony“ se nahrazují slovy „vyšetřovací a vyhledávací úkony“.

51. V § 278 odst. 3 se slovo „prokurátora“ nahrazuje slovy „prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu“ a slovo „prokurátoru“ se nahrazuje slovy „orgánu, o jehož rozhodnutí jde“.

52. V § 278 odst. 4 se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovy „vyhledávací orgán, vyšetřovatel, prokurátor“.

53. V § 281 odst. 1 se slovo „prokurátora“ nahrazuje slovy „prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu“.

54. V § 288 odst. 1 se slovo „prokurátora“ nahrazuje slovy „prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu“.

55. § 291 zní:

„Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mít od vznesení obvinění obhájce, který má právo se zúčastnit vyšetřovacích úkonů v rozsahu uvedeném v § 165 odst. 3.“

56. § 303 se zrušuje.

57. § 320 zní:

„Obecná ustanovení

[1] Způsob výkonu trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

[2] U osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, činí rozhodnutí souvisící s výkonem tohoto trestu soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

[3] Je-li u trestů odnětí svobody postupně uložených (§ 36 odst. 2 tr. zák.) stanoven různý způsob výkonu trestu (§ 39a a § 81 tr. zák.), určí společný způsob výkonu postupně uložených trestů soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.“

58. § 324 zní:

„Rozhodování o změně způsobu výkonu trestu

[1] O změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh prokurátora nebo náčelníka nápravně výchovného ústavu, na žádost odsouzeného nebo i bez takového podnětu okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

[2] Před rozhodnutím o změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody musí být odsouzený vyslechnut.

[3] Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

59. § 326 se zrušuje.

60. V § 331 odst. 1 se vypouští věta druhá.

61. § 335 se zrušuje.

62. Dosavadní znění § 344 se označuje jako odstavec 1 a připojují se další odstavce, které znějí:

„[2] Nebyl-li peněžitý trest zaplacen a je-li zjevné, že by výkon tohoto trestu nebo jeho částí mohl být zmařen, nařídí soud výkon náhradního trestu odnětí svobody nebo jeho poměrné části; přitom rozhodne o způsobu výkonu náhradního trestu.

[3] Odsouzený může kdykoliv odvrátit výkon náhradního trestu nebo jeho poměrné části tím, že trest peněžitý nebo jeho poměrnou část zaplatí. O tom, jakou část náhradního trestu je třeba vykonat, rozhodne předseda senátu.

[4] Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“

63. Za § 356 se vkládá § 356a, který zní:

„Podmíněné umístění mimo výchovný ústav

[1] O podmíněném umístění mladistvého mimo výchovné zařízení rozhoduje ve veřejném zasedání

na návrh prokurátora, orgánu pověřeného péčí o mládež nebo ředitele výchovného zařízení, na žádost mladistvého anebo i bez takového podnětu okresní soud, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává.

(2) Tento soud stejně rozhoduje i o zrušení podmíněného umístění mladistvého mimo výchovné zařízení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek."

64. § 362 se zrušuje.

65. V § 368 se za první větu vkládá další věta, která zní:

„Odpykává-li si taková osoba v době rozhodování trest odnětí svobody, učiní rozhodnutí soud, v jehož obvodu se trest vykonává.“

66. Za § 370 se vkládá § 370a, který zní:

„Rozhodování po zmírnění trestu smrti

Byl-li milostí trest smrti zmírněn na trest odnětí svobody, rozhodne ve veřejném zasedání o způsobu výkonu trestu soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.“

Článek II

1. Pokud se v ustanoveních § 12 odst. 1, § 30 odst. 1 a 2, § 53 odst. 1, § 60 odst. 4 písm. a), § 63 odst. 1 písm. c), odst. 3 písm. c), § 64 odst. 2, § 65 odst. 1, § 66 odst. 1, § 75 včetně nadpisu, § 78 odst. 1, § 79 odst. 1 věta první a druhá, § 80 odst. 3 věta první a druhá, § 81 odst. 4 věta první a druhá, § 83 odst. 1 věta první a druhá a odstavec 3, § 86 odst. 1 věta před středníkem i za středníkem, odstavec 2 věta první a druhá, § 87 odst. 1 věta před středníkem i za středníkem, § 108

odst. 3, § 141 odst. 2 věta první, § 146 odst. 1 a 2 písm. a) a § 361 odst. 1 mluví o vyšetřovacím orgánu, rozumí se tím vyšetřovatel a vyhledávací orgán.

2. Pokud se v ustanoveních § 38 odst. 2, § 39 odst. 1, § 73 odst. 1 a 2, § 76 odst. 2, § 116 odst. 2, § 117 a § 371 odst. 4 mluví o vyšetřovacím orgánu, rozumí se tím vyšetřovatel.

3. Pokud se v ustanoveních § 8 odst. 1, § 62 odst. 2, § 69 odst. 2, § 76 odst. 2, § 79 odst. 2, § 83 odst. 2 a 3, § 86 odst. 2, § 90 odst. 3, § 276, 282 odst. 1 a § 377 odst. 1 mluví o bezpečnostním orgánu, rozumí se tím orgán Sboru národní bezpečnosti.

4. Pokud se v ustanoveních § 33 odst. 1 věta čtvrtá, § 34 věta první, § 36 odst. 1 písm. b), § 37 odst. 1 věta druhá, § 41 odst. 4, § 42 odst. 3, § 45 odst. 1, § 65 odst. 1 věta druhá, § 137 odst. 2 věta druhá, odst. 3 věta první, § 196 odst. 1 věta první a § 247 odst. 2 mluví o osobě nesvéprávné, rozumí se tím osoba, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům, nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena. Pokud se v ustanoveních § 50 odst. 2 a § 137 odst. 3 věta druhá mluví o osobě svéprávné, rozumí se tím osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena.

Článek III

Předsednictvo Národního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona o trestním řízení soudním (trestního řádu), jak vyplývá ze změn a doplnění provedených tímto zákonem.

Článek IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

58

Z Á K O N

ze dne 17. června 1965,

kterým se upravuje postih provinění a přestupků osob opětovně se dopouštějících výtržnictví, násilností a příživnictví

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Provinění podle § 19 písm. a) a c) a § 21 písm. b) zákona č. 38/1961 Sb., (podle § 38 písm. a) a c) a § 40 písm. b) zákona č. 60/1961 Sb.) a přestupek podle § 19 zákona č. 60/1961 Sb. osoby,

a) která byla v posledním roce před jeho spácháním postižena pro některé z uvedených provinění nebo přestupek anebo v posledních třech letech pro některý z trestných činů obdobné povahy odsouzena nebo z výkonu trestu propuštěna, a

b) u níž celkové zhodnocení způsobu jejího dosaďadního života ukazuje, že od postihu před místním lidovým soudem nebo národním výborem nelze očekávat její nápravu,

projedná okresní soud.

§ 2

(¹) Za provinění nebo přestupek (§ 1) uloží okresní soud trest odnětí svobody až na jeden rok.

(²) Trest se ukládá a vykonává podle ustanovení trestního zákona a zákona o výkonu trestu odnětí svobody.

§ 3

(¹) Provinění nebo přestupek (§ 1) projedná okresní soud na návrh prokurátora; návrh musí mít náležitosti obžaloby.

(²) Návrhy na projednání provinění nebo přestupku podle § 1 se činí prokurátorovi.

§ 4

Neshledá-li prokurátor důvod ke stíhání provinění nebo přestupku před okresním soudem, zašle věc místnímu lidovému soudu nebo národnímu výboru; tímto stanoviskem prokurátora je místní lidový soud nebo národní výbor vázán.

§ 5

Ve věcech projednávaných podle tohoto zákona se v řízení před soudem a ve vykonávacím řízení užíje obdobně ustanovení trestního řádu.

§ 6

V řízení před okresním soudem je možno projednat provinění nebo přestupek povahy uvedené v § 1 též spolu s trestným činem téhož obviněného.

§ 7

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

59

ZÁKON

ze dne 17. června 1965
o výkonu trestu odnětí svobody

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl 1

Základní ustanovení

§ 1

Účel výkonu trestu odnětí svobody

Účelem výkonu trestu odnětí svobody je odsouzenému zabránit v dalším páchání trestné činnosti a soustavně jej vychovávat k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka. Výkonem trestu odnětí svobody nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 2

Nápravně výchovná činnost

K dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody se provádí nápravně výchovná činnost, jež je souhrnem působení stanoveného pořádku a kázně v místech, kde se trest odnětí svobody (dále jen „trest“) vykonává, pracovní výchovy odsouzených a kulturně výchovné práce.

§ 3

Nápravně výchovné ústavy

(1) Trest se vykonává v nápravně výchovných ústavách podřízených ministerstvu vnitra. Zřizuje a zrušuje je ministr vnitra.

(2) Při nápravně výchovném ústavu se zpravidla zřídí poradní sbor, složený z pedagogů, psychologů a jiných odborníků; při ministerstvu vnitra je jako poradní orgán k prohloubení vědeckosti a zvýšení účinnosti nápravně výchovné činnosti zřízena vědecká rada, složená ze zástupců vědeckých a společenských organizací a státních orgánů.

§ 4

Součinnost orgánů a organizací při výkonu trestu

Státní orgány a socialistické organizace pomáhají při své činnosti Sboru nápravně výchovy (oddíl 13) při plnění úkolů směřujících k dosažení účelu výkonu trestu.

Oddíl 2

Diferenciace výkonu trestu

Nápravně výchovné skupiny

§ 5

(1) Trest se vykonává diferencovaně ve třech nápravně výchovných skupinách. O tom, do které nápravně výchovné skupiny se odsouzený zařadí, rozhodne soud.

(2) Výkonem trestu v nápravně výchovných skupinách se sleduje cíl, aby méně narušení odsouzení vykonávali trest odděleně od více narušených odsouzených a aby v nápravně výchovné činnosti u odsouzených, u nichž to vyžaduje vyšší stupeň nebo povaha jejich narušení, se uplatňovaly účinnější prostředky k jejich nápravě. V nápravně výchovných skupinách se trest vykonává podle zásady, že čím je vyšší nápravně výchovná skupina, tím je menší rozsah práv odsouzených ve výkonu trestu a tím je větší rozsah jejich omezení; obdobně diferencovaně jsou upraveny též formy, a metody pracovní výchovy a kulturně výchovné práce, rozsah oprávnění samosprávy a způsob ostrahy.

§ 6

(1) Projevuje-li odsouzený, který byl zařazen do vyšší nápravně výchovné skupiny, vzorným chováním a poctivým poměrem k práci po delší dobu snahu po nápravě, může jej soud přeargumentovat do nižší nápravně výchovné skupiny.

(2) Porušuje-li odsouzený soustavně a závažným způsobem stanovený pořádek nebo kázeň při výkonu trestu anebo spáchá-li za výkonu trestu trestný čin, může jej soud přeargumentovat do vyšší nápravně výchovné skupiny.

(3) O přeargumentaci rozhoduje soud na návrh prokurátora nebo náčelníka nápravně výchovného ústavu nebo na žádost odsouzeného anebo i bez takového podnětu. Odsouzený může podat žádost o přeargumentaci do nižší nápravně výchovné skupiny po vykonání třetiny trestu, a je-li zařazen do třetí nápravně výchovné skupiny, po vykonání poloviny trestu, vždy však nejdříve po uplynutí 6 měsíců od nastoupení výkonu trestu; další žádost může odsouzený podat teprve po uplynutí 6 měsíců od právní moci rozhodnutí soudu o jeho předchozí žádosti.

§ 7

Zostřená izolace

(1) Jestliže odsouzený zařazený do třetí nápravně výchovné skupiny má zjevně záporný postoj k provádění nápravně výchovné činnosti a jestliže dosavadní výchovné prostředky včetně kázeňských trestů zůstávají u něho neúčinnými, může soud na návrh prokurátora nebo náčelníka nápravně výchovného ústavu anebo i bez takového návrhu rozhodnout, že odsouzený má být umístěn do zostřené izolace. Takové rozhodnutí může soud učinit též tehdy, je-li odsouzený zvlášť silně narušen a jestliže jej zároveň zařazuje do třetí nápravně výchovné skupiny, nebo byl-li odsouzenému trest smrti milostí zmírněn na trest odnětí svobody.

(2) Dobu, po kterou bude trest vykonáván ve zostřené izolaci, stanoví soud, a to v rozmezí od 6 měsíců až do 2 let.

(3) Odsouzeným umístěným do zostřené izolace se nepřiznává kapesné, četba se jim omezuje na vybrané knihy a časopisy, smějí si dopisovat a přijímat návštěvy v menším rozsahu, než je stanoveno jinak pro odsouzené zařazené do třetí nápravně výchovné skupiny, a nesmějí přijímat balíčky. Odsouzení se tu zařazují do práce, jen pokud se tím nenarušuje působení zostřené izolace k jejich nápravě.

(4) Projevuje-li odsouzený svým chováním po dobu nejméně 6 měsíců účinnou snahu po nápravě, může soud na návrh prokurátora nebo náčelníka nápravně výchovného ústavu anebo i bez takového návrhu rozhodnout, že se umístění odsouzeného do zostřené izolace zrušuje.

§ 8

Vnitřní diferenciaci

K prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu se odsouzení zařazení do téže nápravně výchovné skupiny rozdělují do nápravně výchovných ústavů, popřípadě do kolektivů v těchto ústavech, a to zejména s přihlédnutím ke stupni a povaze jejich narušení a k dosaženému stupni jejich nápravy. S přihlédnutím k těmto hlediskům se též diferencovaně provádí nápravně výchovná činnost.

§ 9

Výkon trestu u odsouzených se sniženou pracovní schopností nebo postižených vadami

Odsouzení, jejichž pracovní schopnost je podstatně snížena anebo u nichž to vyžaduje jejich tělesný nebo duševní stav, se umísťují do nápravně výchovných ústavů nebo oddělení, ve kterých vý-

kon trestu je upraven s ohledem na jejich schopnosti a stav. Práva a omezení, která vyplývají z nápravně výchovné skupiny, do které byli zařazení, zůstávají nedotčena.

Oddíl 3

Práva a povinnosti odsouzených ve výkonu trestu

§ 10

Obecné ustanovení

Odsouzení mají vedle povinností vyplývajících ze zákonů a jiných předpisů též povinnosti uložené podle tohoto zákona. Po dobu výkonu trestu mohou být odsouzeným omezena pouze ta občanská práva, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu (§ 1) nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna.

§ 11

Základní sociální práva odsouzených

(1) Ve výkonu trestu se pro odsouzené vytvářejí takové materiální a kulturní podmínky života, aby byl zabezpečen jejich náležitý tělesný a duševní rozvoj. V souladu s tím se stanoví zejména náležitosti a podmínky stravování, ubytování a vystrojování odsouzených.

(2) Odsouzeným se zabezpečuje osmihodinový spánek, doba potřebná k osobní hygieně a úklidu, nejméně jednohodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(3) Odsouzeným se poskytují zdravotnické služby v rozsahu a za podmínek stanovených obecnými předpisy o péči o zdraví lidí; organizací a výkon zdravotnických služeb poskytovaných odsouzeným upraví ministr vnitra v dohodě s ministrem zdravotnictví.

(4) Nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení odsouzených, jakož i odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání odsouzených upravují obecné předpisy.

§ 12

Dopisy a návštěvy

(1) Odsouzený si smí dopisovat s příslušníky své rodiny a přijímat jejich návštěvy v rozsahu stanoveném pro nápravně výchovnou skupinu, do níž je zařazen. Je-li to v zájmu jeho nápravy anebo je-li pro to jiný závažný důvod, může mu být povolen písemný styk i s jinou osobou, popřípadě přijetí její návštěvy. K zabezpečení účelu výkonu trestu se dopisy odsouzených cenzurují.

(2) Na požádání se příslušníkům rodiny odsouzeného, jakož i jeho obhájci podávají sdělení o stavu a chování odsouzeného.

§ 13

Knihy a jiné publikace

(1) Odsouzený smí odebírat a číst denní tisk, knihy a jiné publikace, a to v rozsahu stanoveném v souladu s účelem výkonu trestu.

(2) V nápravně výchovném ústavu je zřízena knihovna, v níž si odsouzený může půjčovat knihy podle vlastního výběru.

§ 14

Nákup věcí osobní potřeby a příjem balíčků

(1) Odsouzený si smí za kapesné nakupovat potraviny a jiné věci osobní potřeby.

(2) Odsouzený smí přijímat balíčky s potravinami a s jinými věcmi osobní potřeby v rozsahu stanoveném pro nápravně výchovnou skupinu, do níž je zařazen.

§ 15

Ochrana práv odsouzených

(1) Odsouzený smí k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti příslušným orgánům; stížnost, popřípadě žádost musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. V téže věci však nesmí podávat stížnost několik orgánům současně ani ji opakovat před jejím vyřízením.

(2) Žádá-li o to odsouzený, umožní se mu rozmluva s náčelníkem nápravně výchovného ústavu, prokurátorem, soudcem nebo orgánem, který provádí kontrolu nápravně výchovného ústavu.

(3) Odsouzený si může zajistit poskytování právní pomoci advokátem, jenž má právo v mezích své plné moci s odsouzeným si dopisovat a mluvit s ním. Je-li proti odsouzenému vedeno další trestní stíhání, užije se na jeho styk s obhájcem ustanovení trestního řádu o styku obhájce s obviněným, který je ve vazbě.

(4) Příslušníci Sboru nápravné výchovy jsou povinni dbát o zachovávání práv, která odsouzení mají ve výkonu trestu.

§ 16

Samospráva odsouzených

Samospráva odsouzených se zřizuje v každém kolektivu odsouzených. Posláním samosprávy odsouzených je naučit odsouzené samostatně řešit otázky související se způsobem života a s prací ve výkonu trestu, napomáhat k přísnému dodržování stanoveného pořádku a kázně, ke zvyšování pracovní aktivity, k všeobecnému i odbornému vzdělávání odsouzených a tím je připravovat pro aktivní

zapojení do života společnosti po propuštění z výkonu trestu. Samospráva se též zabývá otázkami, týkajícími se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

§ 17

Základní povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy příslušníků Sboru nápravné výchovy, řádně plnit pracovní úkoly, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení ústavního řádu (§ 18).

(2) Odsouzeného, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti, je třeba donutit k jejich plnění prostředky podle zákona dovolenými.

§ 18

Ústavní řád

(1) Pro každý nápravně výchovný ústav stanoví jeho náčelník se souhlasem ministerstva vnitra ústavní řád, kterým se řídí chod života a činnosti odsouzených. Ústavním řádem se zejména vymezuje doba pro pracovní činnost, odpočinek, jídlo a kulturně výchovnou práci.

(2) Ústavním řádem se též vymezí rozsah oprávnění samosprávy odsouzených při organizování zájmové činnosti a řešení otázek jejich společného života.

Oddíl 4

Kázeňské odměny a tresty

§ 19

Kázeňské odměny

(1) Za vzorné chování, poctivý poměr k práci nebo příkladný čin může být odsouzenému udělena kázeňská odměna.

(2) Kázeňskými odměnami jsou zejména:

- a) pochvala,
- b) mimořádné povolení dopisu,
- c) mimořádné povolení návštěvy,
- d) mimořádné povolení balíčku,
- e) zvýšení kapesného,
- f) peněžitá nebo věcná odměna,
- g) přerušování výkonu trestu podle § 35.

§ 20

Kázeňské tresty

(1) Porušení stanoveného pořádku nebo kázně při výkonu trestu je kázeňským přestupkem, za nějž může být odsouzenému uložen kázeňský trest.

(2) Kázeňskými tresty jsou:

- a) důtka,
- b) omezení účasti na zájmové činnosti nebo její zákaz až do 3 měsíců,
- c) snížení kapesného až do 3 měsíců,
- d) zákaz přijetí balíčku,
- e) umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době až do 30 dnů,
- f) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až do 20 dnů,
- g) umístění do samovazby až do 20 dnů,
- h) umístění do zvláštního oddělení.

(3) Při celodenním umístění do uzavřeného oddělení a při umístění do samovazby odsouzený nepracuje, je omezen v účasti na zájmové činnosti a není mu dovoleno číst denní tisk, knihy nebo jiné publikace a nakupovat věci osobní potřeby (§ 14). Umístění do samovazby lze uložit jen odsouzenému zařazenému do druhé nebo třetí nápravně výchovné skupiny. Kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddělení, popřípadě umístění do samovazby nelze znovu uložit dříve než po uplynutí alespoň 20 dnů od výkonu některého z těchto kázeňských trestů.

(4) Umístění do zvláštního oddělení lze uložit jen odsouzenému, který soustavně nebo závažným způsobem porušuje stanovený pořádek nebo kázeň při výkonu trestu a u něhož mírnější kázeňské tresty nepostačují k nápravě; tento kázeňský trest lze uložit až do 3 měsíců, a jde-li o odsouzeného zařazeného do třetí nápravně výchovné skupiny, až do 6 měsíců. Odsouzení, kteří byli umístěni do zvláštního oddělení, pracují pod zvýšeným dozorem a odděleně od ostatních odsouzených. Při výkonu tohoto kázeňského trestu je odsouzený omezen v účasti na zájmové činnosti a v možnostech nákupu věcí osobní potřeby a je mu sníženo kapesné.

§ 21

Ukládání kázeňských trestů

(1) Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil.

(2) Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na nápravě odsouzených. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest.

(3) Kázeňský trest nelze uložit, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba 1 roku.

§ 22

Stížnost

Odsouzený má právo do 3 dnů podat stížnost proti kázeňskému potrestání. O stížnosti, jež nemá odkladný účinek, rozhoduje s konečnou platností nadřízený toho, kdo kázeňský trest uložil. Stížnost proti druhu a výši kázeňského trestu není přípustná.

§ 23

Kázeňská pravomoc

Kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají funkcionáři Sboru nápravné výchovy, pokud k tomu byli zmocněni.

§ 24

Kázeňské vyřizování jiných protispolečenských činů

(1) Uložením kázeňských trestů se vyřizují též provinění a přestupky. Ustanovení zákona, kterým se upravuje postih provinění a přestupků osob opětovně se dopouštějících výtržnictví, násilností a příživnictví nejsou dotčena.

(2) Kázeňským potrestáním odsouzeného se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li jeho skutek trestným činem.

Oddíl 5

Pracovní výchova odsouzených

§ 25

Obsah pracovní výchovy odsouzených

Posláním pracovní výchovy odsouzených je zejména vytvářet a upevňovat u nich uvědomělý poměr k práci. Pracovní výchova odsouzených zahrnuje

- a) zařazování odsouzených do společensky prospěšné práce a jejich odměňování za práci,
- b) vytváření podmínek k tomu, aby odsouzení mohli získat a zvyšovat svou pracovní kvalifikaci, a
- c) výchovu k pracovní aktivitě, a to zejména rozvíjením pracovního soutěžení a zlepšovateľského a vynálezeckého hnutí.

§ 26

Zařazování odsouzených do práce

(1) Odsouzení jsou v souladu s účelem výkonu trestu zařazováni do práce u hospodářských organizací nebo u nápravně výchovných ústavů, a to s přihlédnutím zejména k jejich zdravotnímu stavu a pracovním schopnostem.

(2) Hospodářské organizace a nápravně výchovné ústavy, u nichž jsou odsouzení zařazeni do práce, jsou povinny vytvářet předpoklady pro řádné plnění pracovních úkolů odsouzených v souladu se zájmem na jejich nápravě. Zejména jsou povinny pečovat o zaškolení odsouzených k výkonu určených prací a o zvyšování jejich pracovní kvalifikace a dbát o bezpečnost a ochranu zdraví při jejich práci.

(3) Zařazení odsouzených do práce u hospodářské organizace se uskuteční na základě smlouvy mezi nápravně výchovným ústavem a hospodářskou organizací; stanoví se v ní zejména podrobnější podmínky, za nichž budou odsouzení pracovat.

§ 27

Pracovní podmínky odsouzených

(1) Pracovní doba, podmínky pro uložení práce přesčas a pracovní podmínky žen jsou u odsouzených stejné jako u ostatních pracovníků.

(2) Do pracovní doby se nepočítá práce při úklidu a jiná obdobná práce odsouzených potřebná k zajištění běžného provozu nápravně výchovného ústavu. Tyto práce nesmějí však být nařízeny na úkor doby nutné k odpočinku odsouzených.

§ 28

Účast odsouzených na zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Odsouzeným se zajišťuje účast na řešení otázek týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich práci.

§ 29

Pracovní odměna odsouzených

(1) Odsouzeným přísluší za práci stejná odměna jako ostatním pracovníkům; nepřisluší jim náhrada pracovní odměny za dobu, po kterou nepracovali.

(2) Z pracovní odměny odsouzeného se provedou srážky jednak k úhradě výživného pro jeho děti, jednak k úhradě nákladů výkonu trestu. Kromě těchto srážek lze z pracovní odměny odsouzeného provádět další srážky, které připouštějí pracovní právní předpisy jako srážky ze mzdy, a to obdobně podle pracovních právních předpisů. Rozsah, popřípadě též pořadí srážek z pracovní odměny odsouzených stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem spravedlnosti; přitom přihlédne zejména k tomu, aby byl podporován zájem odsouzeného na výsledcích jeho práce, jakož i zájem na zabezpečení výživy jeho dětí.

(3) Je-li však soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny odsouzeného, postupuje se podle občanského soudního řádu a předpisů vydaných na jeho základě.

(4) Část pracovní odměny odsouzeného, která zbývá po provedení srážek podle odstavce 2, popřípadě podle odstavce 3, se rozdělí na kapesné a úložné způsobem, který stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem spravedlnosti. Výše částky, do které lze odsouzenému přiznat kapesné z pracovní odměny, se stanoví pro jednotlivé nápravně výchovné skupiny odlišně.

(5) Z úložného může odsouzený poskytovat příspěvky své rodině a plnit své závazky; rozsah a podmínky stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem spravedlnosti. Zbytek úložného se odsouzenému vyplácí neprodleně po propuštění z výkonu trestu.

Oddíl 6

Kulturně výchovná práce

§ 30

Posláním kulturně výchovné práce je vytvářet u odsouzených uvědomělý vztah ke společnosti, založený na zásadách socialistické morálky a kultury. Je zaměřena především na výchovu odsouzených k zachovávaní zákonů a pravidel socialistického soužití, k poctivému poměru k práci, k ochraně a upevňování socialistického vlastnictví, jakož i na celkové zvyšování všeobecného vzdělání odsouzených a jejich kulturní úrovně.

§ 31

Odsouzeným, u nichž jsou pro to zejména vzhledem k jejich schopnostem, věku a délce trestu předpoklady, se umožňuje, aby získali základní, popřípadě střední nebo úplné střední vzdělání; vyučování se provádí zásadně v mimopracovní době.

Oddíl 7

Odpovědnost za škodu

§ 32

Způsobil-li odsouzený svým zaviněním škodu na majetku nápravně výchovného ústavu, která nepřevyšuje částku 100 Kčs, může mu být rozhodnutím náčelníka nápravně výchovného ústavu uložena povinnost k její náhradě.

§ 33

(1) Odsouzený odpovídá za škodu, kterou způsobil hospodářské organizaci nebo nápravně výchovnému ústavu zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, a to obdobně jako ostatní pracovníci.

(2) Byla-li škoda způsobena hospodářské organizací, projedná výši požadované náhrady hospodářská organizace též s nápravně výchovným ústavem.

§ 34

Odpovědnost za škodu způsobenou odsouzenými se jinak řídí obecnými předpisy.

Oddíl 8

Přerušení výkonu trestu a upuštění od výkonu zbytku trestu

Přerušení výkonu trestu

§ 35

Za vzorné chování, poctivý poměr k práci nebo příkladný čin (§ 19 odst. 1) může náčelník nápravně výchovného ústavu přerušit odsouzenému výkon trestu až do 15 dnů, a to i opětovně. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

§ 36

(1) Pro naléhavé rodinné důvody může náčelník nápravně výchovného ústavu přerušit odsouzenému výkon trestu až do 15 dnů, a to i opětovně. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

(2) Je-li třeba odsouzenému neodkladně poskytnout léčebnou péči, kterou nelze zajistit ve zdravotnickém zařízení nápravně výchovného ústavu, může mu náčelník nápravně výchovného ústavu přerušit výkon trestu až do 30 dnů, a to i opětovně. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

§ 37

(1) Je-li odsouzený, na němž se vykonává trest, stížen těžkou chorobou, může soud výkon trestu na potřebnou dobu přerušit; soud přeruší výkon trestu vždy, jde-li o těhotnou ženu nebo o ženu krátce po porodu, jestliže by výkonem trestu bylo ohroženo její zdraví nebo zdraví jejího očekávaného nebo novorozeného dítěte.

(2) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného přerušení, soud přerušit výkon trestu odvolá.

§ 38

Je-li odsouzený povolán k výkonu základní vojenské služby, přeruší soud výkon trestu, který byl uložen na dobu nepřevyšující 6 měsíců.

Upuštění od výkonu zbytku trestu

§ 39

Soud může upustit od výkonu zbytku trestu, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do ciziny nebo vyhoštěn. Nedojde-li k vydání do ciziny

nebo k vyhoštění, anebo vrátil-li se vydaný nebo vyhoštěný, soud rozhodne, že zbytek trestu se vykoná.

§ 40

Jestliže odsouzený onemocněl nevyléčitelnou životu nebezpečnou chorobou nebo nevyléčitelnou chorobou duševní, může soud upustit od výkonu zbytku jeho trestu.

§ 41

(1) Jestliže odsouzený, jemuž byl výkon trestu přerušen podle § 38, ve výkonu základní vojenské služby nespáchal žádný trestný čin a tuto službu řádně konal, upustí soud od výkonu zbytku trestu; jinak rozhodne, že se zbytek trestu vykoná.

(2) Bylo-li od výkonu zbytku trestu upuštěno, pokládá se trest za vykonaný dnem, kdy byl jeho výkon přerušen (§ 38).

Oddíl 9

Podmíněné propuštění

§ 42

Před uplynutím stanovené doby trestu může být odsouzený z výkonu trestu podmíněně propuštěn na svobodu za podmínek stanovených v § 61 až 64 trestního zákona. K tomu si odsouzený vytvoří předpoklady, jestliže ve výkonu trestu vzorným chováním a poctivým poměrem k práci prokáže polepšení, takže lze od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život pracujícího člověka.

§ 43

(1) O podmíněném propuštění rozhoduje soud podle ustanovení § 331 až 333 trestního řádu.

(2) Oprávnění náčelníka nápravně výchovného ústavu navrhnout podmíněné propuštění odsouzeného je nutno co nejúčinněji využívat k výchovnému působení na odsouzené.

Oddíl 10

Účast orgánů a organizací na výkonu trestu

§ 44

Dozor prokurátorů

(1) Dozor nad zachováváním zákonnosti v místech, kde se vykonává trest, vykonává prokurátor podle ustanovení zákona o prokuratuře.

(2) Orgány Sboru nápravné výchovy jsou povinny:

- umožnit prokurátorovi vstup do všech míst, kde se trest vykonává, a mluvit s odsouzenými bez přítomnosti třetí osoby,
- odeslat prokurátorovi do 24 hodin jemu určenou stížnost nebo žádost odsouzeného,

- c) oznamovat prokurátorovi neprodleně události a skutečnosti, které by mohly být na újmu úspěšnému provádění nápravně výchovné činnosti.
- d) provádět příkazy prokurátora týkající se zachovávání předpisů o výkonu trestu a na jeho žádost mu podávat potřebná vysvětlení a předkládat mu spisy a jiné písemnosti týkající se výkonu trestu.

§ 45

Účast soudů

Soudy spolupůsobí při provádění nápravně výchovné činnosti, a to zejména rozhodováním v případech v tomto zákoně uvedených. Soudci jsou oprávněni navštěvovat odsouzené v místech, kde se trest vykonává, mluvit s nimi bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jejich osobních spisů, pracovních výkazů a výkazů o pracovních odměnách; přitom jsou povinni výchovně působit na odsouzené.

§ 46

Účast národních výborů

Na nápravě odsouzených se podílejí krajské národní výbory tím, že v mezích své působnosti napomáhají nápravně výchovným ústavům k vytváření vhodných podmínek pro úspěšné provádění nápravně výchovné činnosti; za tím účelem vytvářejí si podle potřeby komise, jejichž členové jsou oprávněni vstupovat do všech míst, kde se trest vykonává, a zjišťovat potřebné skutečnosti.

§ 47

Občanská kontrola

(1) Občanskou kontrolu nad výkonem trestu provádějí komise volené Národním shromážděním a složené z poslanců Národního shromáždění. V nápravně výchovných ústavech na Slovensku provádějí kontrolu v úzké součinnosti se Slovenskou národní radou.

(2) Členové komisí uvedených v odstavci 1 jsou při plnění svých úkolů oprávněni vstupovat do všech míst, kde se trest vykonává, a mluvit s odsouzenými bez přítomnosti třetí osoby.

§ 48

Účast společenských organizací

(1) Na nápravě odsouzených se podílejí též společenské organizace závodu, kde odsouzený pracoval před nástupem trestu, i společenské organizace místa jeho bydliště, a to zejména tím, že během výkonu trestu mohou udržovat s ním písemný i osobní styk, zajímat se o jeho chování ve výkonu trestu a napomáhat při vytváření příznivých podmínek pro jeho budoucí život.

(2) Na nápravě odsouzených se podílejí též společenské organizace závodu, kde odsouzení během výkonu trestu pracují.

Oddíl 11

Péče o dovršení nápravy
odsouzených

§ 49

Úkoly národních výborů

(1) Ve spolupráci se společenskými organizacemi pečují národní výbory o vytváření vhodných podmínek pro dovršení nápravy odsouzených po jejich propuštění z výkonu trestu. Jsou propuštěným osobám nápomocny při volbě vhodného pracovního prostředí a i jinak jim usnadňují přechod do života na svobodu.

(2) Národní výbory jsou povinny osobám propuštěným z výkonu trestu zajistit neprodleně pracovní místo, popřípadě i prozatímní ubytování.

§ 50

Úkoly hospodářských organizací

(1) Hospodářské organizace nesmějí při přijímání pracovníků činit rozdílu mezi osobami propuštěnými z výkonu trestu a jinými osobami, pokud pro výkon určité funkce není třeba občanské bezúhonnosti.

(2) Hospodářská organizace je povinna na doporučení okresního národního výboru přijmout propuštěnou osobu, má-li pro ni volné pracovní místo.

(3) Hospodářské organizace jsou povinny ve spolupráci se společenskými organizacemi věnovat propuštěným osobám zvýšenou péči a pozornost, a to zejména tím, že je zařazují do vhodných pracovních kolektivů.

Oddíl 12

Výkon trestu u mladistvých

§ 51

Obecné ustanovení

Pokud tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon trestu u mladistvých odsouzených ostatních ustanovení tohoto zákona. Mladistvým se rozumí odsouzený, který v době spáchání trestného činu dovršil 15. rok a nepřekročil 18. rok svého věku.

§ 52

Účel výkonu trestu

Účelem výkonu trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného pracujícího člověka,

a to též se zřetelem k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází. Ve výkonu trestu je nutno řádným pedagogickým vedením zajistit výchovu mladistvého a jeho přípravu na budoucí povolání.

§ 53

Nápravně výchovné ústavy

(1) Trest u mladistvých, kteří nepřekročili 18. rok svého věku, se vykoná vždy odděleně od ostatních odsouzených, a to v nápravně výchovných ústavech pro mladistvé. Soud může rozhodnout, že v takových ústavech vykonají trest též mladiství, kteří již překročili 18. rok svého věku.

(2) K prohloubení účinku nápravně výchovné činnosti je při nápravně výchovném ústavu pro mladistvé vždy zřízen poradní sbor (§ 3 odst. 2).

(3) Dověřil-li mladistvý ve výkonu trestu 18. rok svého věku, rozhodne soud, zda mladistvý vykoná zbytek trestu v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé, či se přeřadí do nápravně výchovného ústavu pro ostatní odsouzené; při tomto rozhodování se přihlíží zejména k dosaženému stupni nápravy mladistvého a k délce zbytku trestu. V případě přeřazení do nápravně výchovného ústavu pro ostatní odsouzené zároveň soud zpravidla rozhodne, že se mladistvý zařadí do první nápravně výchovné skupiny.

(4) Porušuje-li mladistvý, který překročil 18. rok svého věku, soustavně a závažným způsobem stanovený pořádek nebo kázeň při výkonu trestu v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé anebo spáchá-li za výkonu takového trestu trestný čin, může jej soud přeřadit do nápravně výchovného ústavu pro ostatní odsouzené, a to zpravidla do první nápravně výchovné skupiny.

§ 54

Diferenciace výkonu trestu

V nápravně výchovných ústavech pro mladistvé nejsou stanoveny nápravně výchovné skupiny a rozsah práv a omezení mladistvých je vymezen jednotně; do nápravně výchovných ústavů pro mladistvé, popřípadě do kolektivů v těchto ústavech, se k prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu mladiství rozdělují s přihlédnutím též k jejich povahovým vlastnostem, schopnostem a vývojovým zvláštnostem.

§ 55

Dopisy a návštěvy

(1) Mladistvý vykonávající trest v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé si smí s příslušníky své rodiny dopisovat bez časového omezení.

(2) Rozsah, v němž takový mladistvý smí přijímat návštěvy, se stanoví se zřetelem k zájmu na upevnění vztahů mladistvého k rodině a na posílení výchovného vlivu výkonu trestu.

§ 56

Kázeňské tresty

(1) Kázeňskými tresty u mladistvých vykonávajících trest v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé jsou:

- a) důtka,
- b) omezení účasti na zájmové činnosti nebo její zákaz až do 2 měsíců,
- c) umístění do uzavřeného oddělení v mimopracovní době až do 30 dnů,
- d) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až do 20 dnů,
- e) umístění do zvláštního oddělení až do 2 měsíců.

(2) Při celodenním umístění do uzavřeného oddělení je mladistvému dovoleno číst denní tisk, knihy a jiné publikace.

§ 57

Pracovní výchova

(1) U mladistvých, u nichž jsou pro to zejména vzhledem k délce trestu předpoklady, se zajišťuje příprava na budoucí povolání v učilišti zřízeném při nápravně výchovném ústavu pro mladistvé. V tomto učilišti může mladistvý vstoupit do učebního poměru; ke vzniku učebního poměru není třeba souhlasu zákonného zástupce mladistvého.

(2) Při zařazování mladistvých, kteří dosud nepřekročili 18. rok svého věku, do práce se přihlíží též k zajištění jejich přípravy na budoucí povolání. Pracovní podmínky takových mladistvých ve výkonu trestu jsou stejné jako u ostatních mladistvých pracovníků.

§ 58

Kulturně výchovná práce

Úkolům nápravně výchovné činnosti, vyplývajícím z účelu výkonu trestu u mladistvých vykonávajících trest v nápravně výchovném ústavu pro mladistvé, je třeba přizpůsobit též formy a metody kulturně výchovné práce s nimi.

§ 59

Kontrola nad výkonem trestu

Kontrolu nad výkonem trestu v nápravně výchovných ústavech pro mladistvé provádějí též krajské národní výbory; za tím účelem jsou orgány jimi pověřené oprávněny vstupovat do všech míst, kde mladiství vykonávají trest, a zjišťovat potřebné skutečnosti.

§ 60

**Péče o dovršení nápravy
mladistvých**

Národní výbory a hospodářské organizace ve spolupráci se společenskými organizacemi věnují zvláštní pozornost mladistvým a věkově mladým odsouzeným propuštěným z výkonu trestu. Umožňují jim zejména dokončení přípravy na budoucí povolání, k němuž se připravovali.

Oddíl 13

Sbor nápravné výchovy

§ 61

(1) Úkoly nápravně výchovné činnosti podle tohoto zákona, jakož i ostrahu a správu v nápravně výchovných ústavech vykonává Sbor nápravné výchovy.

(2) Sbor nápravné výchovy je ozbrojený a podle vojenských zásad organizovaný sbor, podřízený ministru vnitra. Podrobnosti o organizaci Sboru nápravné výchovy stanoví v souladu s jeho posláním ministr vnitra.

(3) K zabezpečení úspěšného plnění úkolů nápravně výchovné činnosti stanoví ministr vnitra pro každou funkci vykonávanou ve Sboru nápravné výchovy příslušné kvalifikační předpoklady.

§ 62

(1) Příslušníci Sboru nápravné výchovy mají v rozsahu své pravomoci právní postavení příslušníků Sboru národní bezpečnosti. Ministr vnitra může povolát příslušníky Sboru nápravné výchovy též k plnění bezpečnostních úkolů podle zákona o Sboru národní bezpečnosti.

(2) Příslušníci Sboru nápravné výchovy podléhají pravomoci vojenských soudů a ustanovením o trestných činech vojenských; jejich hodnosti odpovídají stejným vojenským hodnostem.

(3) Příslušníci Sboru nápravné výchovy, kteří vykonali vojenskou základní službu, jsou po dobu činné služby v tomto sboru osvobozeni od služební povinnosti podle branného zákona, kterou by jinak byli povinni.

§ 63

Na služební poměry příslušníků Sboru nápravné výchovy, na jejich materiální a finanční zabezpečení, na nemocenskou péči a sociální zabezpečení se užíje předpisů platných pro příslušníky Sboru národní bezpečnosti.

Oddíl 14

**Společná, přechodná a závěrečná
ustanovení**

§ 64

(1) Postupně uložené dosud zcela nevykonané tresty se považují z hlediska výkonu trestu za trest jediný.

(2) Kde se v tomto zákoně mluví o hospodářské organizaci, rozumí se jí též jiná socialistická organizace.

§ 65

Odsouzený je povinen nahradit náklady výkonu trestu za dobu, po kterou svým zaviněním způsobil, že tyto náklady nemohly být uhrazeny srážkami z jeho pracovní odměny (§ 29 odst. 2). Rozhodnutí o tom vydá náčelník nápravně výchovného ústavu. Denní sazbu připadající na tyto náklady a další podrobnosti o jejich náhradě stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem spravedlnosti.

§ 66

K plnění úkolů ostrahy v nápravně výchovných ústavech může ministr vnitra povolat též příslušníky Sboru národní bezpečnosti a příslušníky vojsk ministerstva vnitra, kteří mají při plnění těchto úkolů stejná práva a stejné povinnosti jako příslušníci Sboru nápravné výchovy, pokud ministr vnitra nestanoví jinak.

§ 67

Svěří-li náčelník nápravně výchovného ústavu ostrahu odsouzených členům závodní stráže hospodářské organizace, mají členové závodní stráže, jsou-li zevně označeni, při výkonu této ostrahy práva a povinnosti v rozsahu stanoveném ministrem vnitra.

§ 68

(1) Ustanovení tohoto zákona se užíje též na výkon trestů, jež byly pravomocně uloženy před účinností tohoto zákona. Zařazení odsouzených do diferenciacních skupin provedené před účinností tohoto zákona se považuje za zařazení do odpovídajících jim nápravně výchovných skupin podle tohoto zákona.

(2) Ustanovení oddílu 4 tohoto zákona se přiměřeně užíje i na výkon kázeňských trestů uložených před účinností tohoto zákona.

§ 69

Ustanovení § 32 a 33 o odpovědnosti za škodu se užíje též na případy, kdy ke škodě došlo před účinností tohoto zákona, ledaže o náhradě škody již bylo pravomocně rozhodnuto.

§ 70

Do Sboru nápravné výchovy se převedou příslušníci Sboru národní bezpečnosti zařazení k výkonu služby na úseku činnosti, kterou je pověřen Sbor nápravné výchovy.

§ 71

[1] Tresty odnětí svobody nepřevyšující 2 léta, uložené vojákům v základní službě, se mohou vykonat též ve vojenských nápravných útvarech.

[2] Předpisy o výkonu trestu prováděného ve vojenských nápravných útvarech vydá ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra, ministrem spravedlnosti a generálním prokurátorem. Na přerušení výkonu takového trestu, upuštění od výkonu zbytku takového trestu a podmíněné propuštění z výkonu takového trestu se obdobně užije ustanovení oddílů 8 a 9 tohoto zákona.

[3] Porušuje-li odsouzený ve vojenském nápravném útvaru soustavně a závažným způsobem stanovený pořádek nebo kázeň při výkonu trestu anebo spáchá-li za výkonu trestu trestný čin, může soud rozhodnout, že zbytek trestu bude vykonán v nápravně výchovném ústavu; v takovém případě zároveň rozhodne, do které nápravně výchovné skupiny se odsouzený zařadí.

§ 72

K provádění nápravně výchovné činnosti v nápravně výchovných ústavech vydá ministr vnitra v dohodě s ministrem spravedlnosti a generálním prokurátorem Řád výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech.

§ 73

Zrušuje se zákon č. 40/1958 Sb., o úpravě důchodů některých odsouzených osob; důchody, které byly podle tohoto zákona nebo dřívějších obdobných předpisů upraveny, nebo na něž nárok získal, popřípadě jejichž výplata byla zastavena v důsledku odsouzení podle dřívějších předpisů, mohou národní výbory zvýšit, popřípadě přiznat až do plné zákonné výměry. Jde-li o důchody ze sociálního zabezpečení vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů, vykonávají působnost národních výborů uvedenou v předchozí větě orgány ministerstev národní obrany a vnitra.

§ 74

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

60

Z Á K O N

ze dne 17. června 1965.

o prokuratuře

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Č á s t p r v n í

Z á k l a d n í u s t a n o v e n í

§ 1

(1) Dozor nad důsledným prováděním a zachováním zákonů a jiných právních předpisů ministerstvy a jinými orgány státní správy, národními výbory, soudy, hospodářskými a jinými organizacemi i občany přísluší prokuratuře, v jejímž čele stojí generální prokurátor.

(2) Orgány prokuratury tvoří jednotnou centralizovanou soustavu, vedenou generálním prokurátorem, v níž nižší prokurátoři jsou podřízeni vyšším. Své funkce vykonávají nezávisle na místních orgánech a jsou podřízeni jedině generálnímu prokurátorovi.

(3) Při veškeré své činnosti se orgány prokuratury opírají o iniciativu pracujícího lidu a jeho organizací.

§ 2

(1) Prokuratura střeží, prosazuje a upevňuje socialistickou zákonnost bez ohledu na jakékoli místní vlivy, zajišťuje jednotu zákonnosti na celém území republiky a pomáhá v prohlubování socialistického právního vědomí a upevňování socialistických vztahů ve společnosti.

(2) Výkonem dozoru nad správné a jednotné provádění a zachovávání zákonů a jiných právních předpisů prokuratura chrání

- a) socialistický stát, jeho společenské zřízení a vztahy ke světové socialistické soustavě,
- b) politická, osobní, rodinná, pracovní, sociální, bytová, majetková a jiná práva a zákonem chráněné zájmy občanů,
- c) práva a zákonem chráněné zájmy státních, družstevních, společenských a jiných organizací,
- d) bojeschopnost ozbrojených sil i ozbrojených sborů a kázeň a pořádek v nich stanovený.

(3) Celou svou činností prokuratura vychovává občany k oddanosti vlasti, věci socialismu a komunismu, k zachovávání zákonů a jiných právních předpisů, k ochraně socialistického vlastnictví, k dodržování pracovní kázně, k úctě k právům,

cti a vážnosti spoluobčanů, k plnění povinností, které jim ukládá obrana vlasti, k čestnému plnění všech povinností ke státu a společnosti a k zachovávání všech pravidel socialistického soužití.

§ 3

(1) Generální prokurátor a jemu podřízení prokurátoři plní své úkoly

- a) dozorem nad důsledným prováděním a zachováním zákonů a jiných právních předpisů ministerstvy a jinými orgány státní správy, národními výbory, hospodářskými a jinými organizacemi a jednotlivými občany (všeobecný dozor),
- b) trestním stíháním osob, které se dopustily trestných činů, jakož i provinění a přestupků, jestliže to zákon stanoví,
- c) dozorem nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním,
- d) dozorem nad zákonností postupu a rozhodování soudů a státních notářství a účastí v řízení před soudy a státními notářstvími,
- e) dozorem nad zachováváním zákonnosti v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova.

(2) Nadřízený prokurátor je oprávněn vykonávat jednotlivé úkony prokurátorů jemu podřízených.

(3) Dozor nad prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů dobrovolnými společenskými organizacemi a jejich orgány vykonává generální prokurátor a jemu podřízení prokurátoři, jen pokud společenské organizace a jejich orgány obstarávají úkoly státní správy. Toto omezení neplatí, pokud jde o dozor nad dodržováním zákonnosti družstvy a družstevními organizacemi včetně jednotných zemědělských družstev.

§ 4

Generální prokurátor a jemu podřízení prokurátoři, vykonávající jménem státu dozor nad důsledným prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů, jsou povinni činit opatření k odstranění porušení socialistické zákonnosti bez ohledu na to, kdo ji porušil, jakož i k obnově porušených práv, a dbát, aby každý, kdo zavinil porušení zákonnosti, byl volán k odpovědnosti.

§ 5

Vyšetřovatelé prokuratury konají vyšetřování trestných činů v rozsahu, který stanoví zvláštní předpisy.

§ 6

(1) Generální prokurátor je odpovědný Národnímu shromáždění.

(2) Generálního prokurátora jmenuje a odvolává president republiky, do jehož rukou skládá slib.

(3) Národní shromáždění může navrhnout presidentu republiky, aby generálního prokurátora z jeho funkce odvolal.

§ 7

(1) Generální prokurátor podává Národnímu shromáždění zprávy o stavu socialistické zákonodárnosti.

(2) Generální prokurátor je povinen účastnit se na požádání osobně zasedání Národního shromáždění, jeho předsednictva a výborů; podává jim žádané informace a zprávy.

(3) Generální prokurátor předkládá předsednictvu Národního shromáždění otázky, které je třeba upravit zákonem nebo jejichž zákonná úprava vyžaduje doplnění nebo změny.

(4) Generální prokurátor postupuje podle stejných zásad i ve vztahu ke Slovenské národní radě, jejímu předsednictvu a jejím komisím, pokud vykonávají působnost obdobnou jako předsednictvo a výbory Národního shromáždění.

§ 8

Generální prokurátor upozorňuje Národní shromáždění, které bdí nad zachováváním ústavy, na právní předpisy, které odporují ústavě nebo jinému zákonu.

§ 9

(1) Generální prokurátor se účastní s hlasem poradním zasedání vlády a předsednictva Slovenské národní rady.

(2) Prokurátoři jsou oprávněni účastnit se s poradním hlasem zasedání národních výborů a jejich orgánů, jiných orgánů státní správy, družstevních, hospodářských, rozpočtových a obdobných organizací.

§ 10

(1) Prokurátoři působí k tomu, aby orgány státní správy, národní výbory, soudy, hospodářské a jiné organizace samy zabezpečovaly dodržování socialistické zákonodárnosti jak při výkonu své působnosti, tak u podřízených orgánů, a aby činily opatření k odstranění příčin porušování zákonodárnosti a dbaly, aby ten, kdo zavinil její porušení, byl volán k odpovědnosti.

(2) Prokurátoři dozírají, zda a jak kontrolní orgány plní své povinnosti při zabezpečování socialistické zákonodárnosti uložené jim právními předpisy, a působí svými prostředky k odstranění zjištěných závad. Sdělují kontrolním orgánům v zájmu správného zaměření a koordinace kontrolní činnosti poznatky zjištěné při výkonu prokurátorského dozoru.

§ 11

(1) Ministerstva a jiné orgány státní správy, národní výbory, soudy, hospodářské a jiné organizace jsou povinny pomáhat prokurátorům při plnění jejich úkolů, s urychlením vyhověvat jejich dožadáním, zejména jim půjčovat spisy a doklady a podávat jim vysvětlení. Jsou rovněž povinny prokurátory upozorňovat na porušení zákonů a jiných právních předpisů, která nemohou odstranit ve vlastní působnosti.

(2) Prokurátoři jsou oprávněni vyžadovat od státních orgánů a hospodářských organizací provedení prověrek a revizí, pokud jich je nezbytně třeba ke zjištění, zda došlo k porušení zákonodárnosti, popřípadě zda byl spáchán trestný čin. Tyto orgány a organizace jsou povinny žádostem ve lhůtách prokurátorem stanovených vyhovět.

(3) Povinnosti a oprávnění uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na věci operační a mobilizační povahy.

§ 12

(1) Každý má právo žádat prokurátora o přezkoumání postupu nebo rozhodnutí orgánů a organizací z hlediska dodržení socialistické zákonodárnosti a o prokurátorské opatření k odstranění zjištěného porušení socialistické zákonodárnosti.

(2) Prokurátor je povinen takový podnět přezkoumat. Musí prošetřit všechny okolnosti rozhodné pro posouzení, zda došlo k porušení socialistické zákonodárnosti, a učinit opatření k odstranění porušení zákonodárnosti a jeho příčin, k obnovení porušených práv a k vyvození odpovědnosti proti tomu, kdo porušení zákonodárnosti zavinil.

(3) Vyřízení podnětu musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a zajišťovat ochranu práv a zákonem chráněných zájmů občanů a organizací ve shodě s celospolečenskými zájmy.

(4) O vyřízení podnětu musí být ten, kdo jej učinil, vyrozuměn. Vyrozumění musí být odůvodněno. Není-li ten, kdo podnět učinil, s vyřízením spokojen, může požádat o přezkoumání vyřízení; v takovém případě přezkoumá věc nadřízený prokurátor. Další podněty v téže věci se přешetřují, jen pokud obsahují nové skutečnosti.

(5) Podnět musí prokurátor vyřídit do dvou měsíců. Tuto lhůtu může v odůvodněných případech prodloužit nadřízený prokurátor.

§ 13

(1) Každý je povinen se na výzvu dostavit na prokuraturu a podat potřebná vysvětlení prokurátorovi.

(2) Podat vysvětlení může odepřít ten, kdo by tím porušil zákonem výslovně uloženou nebo uznávanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, nebo kdo by tím způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým (§ 116 občanského zákoníku).

(3) Kdo se dostaví na výzvu podle ustanovení odstavce 1, má nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělků. Tento nárok nemá ten, kdo byl předvolán ve svém vlastním zájmu. Nárok zaniká, neuplatní-li jej oprávněný do tří dnů po dostavení.

(4) Jestliže občan bez omluvy nebo bez závažných důvodů nevyhoví výzvě, může mu prokurátor uložit pořádkovou pokutu až do 200 Kčs, popřípadě může nařídit jeho předvedení. Proti uložení pokuty je přípustná stížnost. Musí být podána do patnácti dnů u prokurátora, který pokutu uložil. Jestliže prokurátor nevyhoví stížnosti sám, předloží ji neodkladně k rozhodnutí nadřízenému prokurátorovi. Prokurátor může uloženou pokutu rovněž promítnout. Pravomocné rozhodnutí o uložení pokuty je vykonatelné podle předpisů občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí.

(5) Ustanovení uvedená v odstavcích 1 až 4 se nevztahují na úkony podle ustanovení trestního řádu.

Část druhá

Výkon prokurátorského dozoru

Oddíl 1

Všeobecný dozor

§ 14

(1) Prokurátoři vykonávají dozor nad důsledným prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů ministerstvy a jinými orgány státní správy, národními výbory, hospodářskými a jinými organizacemi a jednotlivými občany a nad tím, aby nikdo nebyl nezákonně omezován ve svých právech.

(2) Při plnění těchto úkolů jsou prokurátoři oprávněni zejména

a) přezkoumávat zákonnost obecně závazných právních předpisů (článek 72 ústavy), obecně závazných nařízení národních výborů (článek 94 ústavy), směrnic, výnosů, usnesení a jiných aktů obecné povahy vydávaných orgány uvedenými v odstavci 1,

b) přezkoumávat zákonnost postupu a rozhodnutí orgánů uvedených v odstavci 1 v jednotlivých případech,

c) provádět u orgánů uvedených v odstavci 1 prověrky dodržování zákonnosti.

§ 15

(1) Proti obecně závazným právním předpisům, proti obecně závazným nařízením národních výborů a proti rozhodnutím, opatřením a jiným aktům (dále jen „rozhodnutí“), které odporují zákonům a jiným právním předpisům, podá prokurátor protest u orgánu, který je vydal, nebo u orgánu tomuto orgánu nadřízeného nebo na něj dohlížejícího.

(2) Byl-li protest podán u orgánu, který rozhodnutí vydal, může tento orgán sám své rozhodnutí, proti němuž protest směřuje, zrušit nebo nahradit je rozhodnutím odpovídajícím zákonu. Nevyhoví-li takto orgán plně protestu sám, je povinen předložit jej ve lhůtě uvedené v odstavci 7 orgánu nadřízenému nebo dohlížejícímu, který o protestu rozhodne.

(3) Jestliže orgán o protestu ve stanovené lhůtě nerozhodne, ani sám věc nepředloží orgánu nadřízenému nebo dohlížejícímu, podá prokurátor protest přímo u tohoto orgánu.

(4) Nadřízeným orgánem národního výboru příslušným k rozhodnutí o protestu, nevyhoví-li mu orgán, který rozhodnutí vydal (odstavec 2), je odpovídající orgán národního výboru vyššího stupně, a šlo-li o rozhodnutí odboru krajského národního výboru, příslušný ústřední orgán státní správy. Šlo-li však o rozhodnutí komise, popřípadě rady, krajského národního výboru, je nadřízeným orgánem rada, popřípadě plenární zasedání krajského národního výboru.

(5) Proti rozhodnutí, kterým nebylo protestu vyhověno, může prokurátor podat nový protest.

(6) Jestliže ministerstvo nebo jiný ústřední orgán nebo krajský národní výbor protestu nevyhoví, předloží jej k rozhodnutí vlády. Komise Slovenské národní rady, pověřenec nebo jiný orgán podřízený předsednictvu Slovenské národní rady předloží v takovém případě protest k rozhodnutí předsednictvu Slovenské národní rady.

(7) Nestanoví-li prokurátor jinou lhůtu, musí být protest vyřízen do třiceti dnů.

(8) Jestliže bylo protestu vyhověno, rozhodnutí zrušeno a věc vrácena orgánu, jehož rozhodnutím byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, je orgán vydávající nové rozhodnutí vázán právním názorem vysloveným v rozhodnutí o protestu.

§ 16

(1) Výkon rozhodnutí se zastavuje uplynutím lhůty stanovené k vyřízení protestu, pokud proku-

rátor zastavení výkonu nenavrhne již při podání protestu nebo před uplynutím lhůty stanovené k jeho vyřízení. Orgán je povinen takovému návrhu vyhovět. Směřuje-li protest proti nařízení nebo provádění výkonu rozhodnutí, zastavuje se další výkon rozhodnutí podáním protestu.

(2) Bylo-li protestu vyhověno, musí orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno, obnovit neprodleně porušená práva, a to nejpozději do třiceti dnů, nestanoví-li prokurátor jinou lhůtu. Není-li možná obnova porušeného práva, je orgán povinen zjednat ve stejné lhůtě jinou přiměřenou nápravu. O obnově práv nebo jiné přiměřené nápravě je povinen podat prokurátorovi ve stanovené lhůtě zprávu.

§ 17

(1) Ministerstvům a jiným orgánům státní správy, národním výborům, hospodářským a jiným organizacím podávají prokurátoři upozornění za účelem odstranění porušování zákonů a jiných právních předpisů, jakož i příčin, které k nim vedly.

(2) Není-li v upozornění stanovena jiná lhůta, je orgán, jemuž bylo upozornění podáno, povinen do třiceti dnů upozornění projednat, učinit opatření k odstranění porušování zákonů a jiných právních předpisů, jakož i příčin, které k němu vedly, a podat o výsledku projednání a o učiněných opatřeních prokurátorovi zprávu.

Oddíl 2

Trestní stíhání osob a dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním

§ 18

(1) Prokurátoři dozírají, aby všechny trestné činy byly zjištěny a důsledně objasněny, a stíhají podle ustanovení trestního řádu jejich pachatele. Rovněž stíhají osoby, které se dopustily provinění nebo přestupků, jestliže to zákon stanoví.

(2) Prokurátoři podle ustanovení trestního řádu vykonávají dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním.

(3) Při plnění těchto úkolů zajišťují, aby nikdo nebyl bezdůvodně trestně stíhán, nezákonně omezován na osobní svobodě nebo jinak nezákonně omezován ve svých právech.

§ 19

Prokurátoři působí k tomu, aby orgány státní správy, národní výbory, hospodářské a jiné organizace, zejména i dobrovolné společenské organizace, se podílely na zamezování a předcházení trestné činnosti a přispívaly k prohloubení výchovného působení trestního řízení.

Oddíl 3

Dozor nad zákonností postupu a rozhodování soudů a státních notářství a účast v řízení před soudy a státními notářstvími

§ 20

(1) Prokurátoři podle ustanovení předpisů o řízení před soudy a státními notářstvími dozírají nad zákonností postupu a rozhodování soudů a státních notářství, jakož i nad zákonností výkonu jejich rozhodnutí.

(2) Prokurátoři se podle trestního řádu účastní trestního řízení soudního.

(3) Prokurátoři jsou oprávněni podle předpisů o řízení před soudy a státními notářstvími podávat návrhy na zahájení řízení nebo kdykoli do řízení vstoupit, mají-li za to, že to vyžaduje zájem společnosti nebo ochrana práv občanů, a účastnit se těchto řízení.

§ 21

Proti rozhodnutím soudů a státních notářství, která odporují zákonům a jiným právním předpisům, podávají prokurátoři opravné prostředky podle ustanovení předpisů o řízení před soudy a státními notářstvími.

§ 22

(1) Generální prokurátor podává podle ustanovení trestního řádu a občanského soudního řádu stížnost pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím, jimiž byl porušen zákon, jakož i proti pravomocným rozhodnutím, která byla učiněna na podkladě vadného postupu řízení.

(2) Krajský prokurátor podává podle ustanovení zákona o místních lidových soudech stížnost pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím okresních soudů, jimiž bylo rozhodnuto o odvolání proti rozhodnutím místních lidových soudů, dále podle ustanovení občanského soudního řádu proti pravomocným rozhodnutím okresních soudů ve věcech, v nichž tyto soudy rozhodují s konečnou platností, byl-li těmito rozhodnutími porušen zákon.

(3) Okresní prokurátor podává podle zákona o místních lidových soudech stížnost pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím místních lidových soudů, jimiž byl porušen zákon.

§ 23

(1) Generální prokurátor je oprávněn se účastnit zasedání pléna a presidia Nejvyššího soudu. Těchto zasedání se účastní vždy, jednají-li o stížnosti pro porušení zákona.

(2) Generální prokurátor je oprávněn podávat plénu Nejvyššího soudu návrhy, aby v zájmu zajištění jednotnosti soudního rozhodování vydalo sou-

dům směrnice pro správný výklad zákonů a jiných právních předpisů.

(3) Krajský prokurátor je oprávněn se účastnit zasedání presidia krajského soudu. Tohoto zasedání se účastní vždy, jedná-li o stížnosti pro porušení zákona.

Oddíl 4

Dozor nad zachováváním zákonnosti v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova

§ 24

(1) Prokurátoři dozírají, aby v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova, byly drženy osoby jen na základě rozhodnutí k tomu oprávněného orgánu a aby byly přesně zachovávány předpisy platné pro výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

(2) Při výkonu dozoru v místech, v nichž se vykonává trest odnětí svobody, prokurátoři rovněž dbají, aby byly dodržovány zákony a jiné právní předpisy o zajištění a provádění převýchovy při výkonu trestu odnětí svobody.

§ 25

(1) Prokurátoři jsou povinni provádět pravidelně v místech uvedených v ustanovení § 24 odstavec 1 prověrky, seznamovat se s činností správ těchto míst, zastavovat provádění příkazů a rozhodnutí, popřípadě je rušit, jestliže odporují zákonům a jiným právním předpisům.

(2) Osoby, které jsou v těchto místech drženy nezákonně, je prokurátor povinen ihned propustit.

§ 26

Při výkonu dozoru podle ustanovení § 24 jsou prokurátoři oprávněni

- navštěvovat místa uvedená v ustanovení § 24 odstavec 1 v kteroukoliv dobu, přičemž mají volný přístup do všech jejích prostorů,
- nahlížet do dokladů, podle nichž byly osoby zbaveny svobody, a hovořit s těmito osobami bez přítomnosti jiných osob,
- prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí správ míst uvedených v ustanovení § 24 odstavec 1 nebo orgánů jim nadřízených týkající se výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- žádat od pracovníků správ míst uvedených v § 24 odstavec 1 potřebná vysvětlení a předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

§ 27

(1) Správy míst uvedených v ustanovení § 24 odstavec 1 jsou povinny provést příkazy prokurátora, které se týkají zachovávání předpisů platných pro výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

(2) Správy míst uvedených v ustanovení § 24 odstavec 1 jsou povinny do 24 hodin odeslat prokurátorovi jemu určenou stížnost nebo oznámení osoby držené v těchto místech.

(3) Prokurátoři jsou povinni dozírat, aby stížnosti a oznámení osob držených v místech uvedených v ustanovení § 24 odstavec 1 byly neprodleně odeslány těm orgánům nebo činitelům, jimž jsou adresovány.

Část třetí

Vyšetřování konané vyšetřovateli prokuratury

§ 28

Při vyšetřování trestných činů postupují vyšetřovatelé prokuratury podle ustanovení trestního řádu.

§ 29

Prokurátor uplatňuje při vyšetřování svou působnost vůči vyšetřovatelům prokuratury dozorem nad vyšetřováním podle ustanovení trestního řádu.

Část čtvrtá

Organizace prokuratury

§ 30

(1) Prokuratura se člení na Generální prokuraturu, jejíž součástí je Hlavní vojenská prokuratura, krajské prokuratury a městskou prokuraturu v Praze, vyšší vojenské prokuratury, okresní prokuratury, obvodní prokuratury na území hlavního města Prahy a vojenské obvodové prokuratury.

(2) Sídla a obvody krajských (okresních) prokuratur se shodují se sídly a obvody krajských (okresních) národních výborů. Sídlo a obvod městské prokuratury v Praze se shoduje se sídlem a obvodem národního výboru hlavního města Prahy; sídla a obvody obvodních prokuratur na území hlavního města Prahy se shodují se sídly a obvody obvodních národních výborů.

(3) Generální prokurátor může stanovit výjimky z ustanovení odstavce 2. Toto opatření vyhlásí ve Sbírce zákonů.

§ 31

Sídla, obvody a působnost vyšších vojenských prokuratur a vojenských obvodových prokuratur stanoví generální prokurátor v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 32

(1) V čele Hlavní vojenské prokuratury je hlavní vojenský prokurátor.

(2) V čele krajských prokuratur (městské prokuratury) jsou krajsští prokurátoři (městský prokurátor); v čele okresních prokuratur (obvodních prokuratur) jsou okresní prokurátoři (obvodní prokurátoři).

(3) V čele vyšších vojenských prokuratur jsou vyšší vojenští prokurátoři; v čele vojenských obvodových prokuratur jsou vojenští obvodoví prokurátoři.

(4) U jednotlivých prokuratur jsou činní prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury, kteří jsou podřízeni vedoucím prokurátorům (odstavce 1 až 3) a spolu s nimi generálnímu prokurátorovi.

§ 33

(1) Generální prokurátor řídí a kontroluje činnost všech prokuratur. K plnění úkolů prokuratury vydává příkazy a pokyny závazné pro všechny prokurátory a vyšetřovatele prokuratury.

(2) Generálního prokurátora zastupují ve stanoveném rozsahu náměstci generálního prokurátora a při plnění úkolů v ozbrojených silách a ozbrojených sborech hlavní vojenský prokurátor.

§ 34

Jedním z náměstků generálního prokurátora je náměstek generálního prokurátora pro Slovensko, který v rozsahu stanoveném generálním prokurátorem zejména

- a) plní úkoly generálního prokurátora ve vztahu k Slovenské národní radě, jejímu předsednictvu a jejím komisím,
- b) zajišťuje výkon dozoru nad důsledným prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů komisemi a pověřenci Slovenské národní rady, pokud plní úkoly státní správy, a jinými celoslovenskými orgány a organizacemi,
- c) řídí činnost krajských a okresních prokuratur na Slovensku na úseku všeobecného dozoru,
- d) zajišťuje styk se slovenskými národními orgány a organizacemi pracujícími.

§ 35

Krajsští prokurátoři (městský prokurátor), vyšší vojenští prokurátoři, okresní prokurátoři (obvodní prokurátoři) a vojenští obvodoví prokurátoři mohou mít náměstky, kteří je zastupují ve stanoveném rozsahu.

§ 36

(1) Dozor nad zachováváním zákonnosti orgány a organizacemi, jejichž působnost přesahuje obvod krajské (městské) prokuratury, vykonává generální prokurátor a v rozsahu jím stanoveném prokurátoři činní u Generální prokuratury.

(2) Dozor nad zachováváním zákonnosti orgány a organizacemi, jejichž působnost přesahuje obvod okresní (obvodní) prokuratury, vykonávají krajsští prokurátoři (městský prokurátor) a v rozsahu jimi stanoveném prokurátoři činní u krajských prokuratur (městské prokuratury).

(3) Dozor nad zachováváním zákonnosti ostatními orgány a organizacemi vykonávají okresní (obvodní) prokurátoři a v rozsahu jimi stanoveném prokurátoři činní u okresních (obvodních) prokuratur.

(4) Generální prokurátor může stanovit výjimky z ustanovení odstavců 1 až 3.

Část pátá

Prokurátoři, vyšetřovatelé prokuratury
a právní čekatelé prokuratury

§ 37

(1) Prokurátorem nebo vyšetřovatelem prokuratury může být ustanoven politicky a odborně vyspělý bezúhonný československý občan, který

- a) dosáhl věku nejméně 23 let,
- b) má úplné vysokoškolské právnické vzdělání,
- c) po stanovenou dobu konal čekatelskou praxi a úspěšně složil závěrečnou zkoušku.

(2) Vojenským prokurátorem nebo vyšetřovatelem vojenské prokuratury může být jen důstojník justice v činné službě.

(3) Generální prokurátor může při ustanovení prokurátorem z důležitých důvodů výjimečně prominout čekatelskou praxi a složení závěrečné zkoušky, jestliže ustanovovaný jinak dává záruku správného výkonu prokurátorské funkce; při ustanovení vyšetřovatelem prokuratury může za stejných podmínek prominout i vysokoškolské právnické vzdělání.

§ 38

Náměstky generálního prokurátora a hlavního vojenského prokurátora jmenuje a odvolává generální prokurátor. Rovněž ostatní prokurátory a vojenské prokurátory a vyšetřovatele prokuratury ustanovuje do funkcí a z nich odvolává generální prokurátor.

§ 39

Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury složí při svém prvním ustanovení do rukou nadřízeného

prokurátora tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu věren Československé socialistické republice a věci socialismu, že budu střežit, prosazovat a upevňovat socialistickou zákonnost, dbát při plnění svých povinností zájmů republiky a pracujícího lidu a zachovávat mlčenlivost ve věcech úředních“.

§ 40

(1) Pracovní poměry prokurátorů a vyšetřovatelů prokuratury se řídí obecnými právními předpisy, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Pracovní poměr prokurátorů a vyšetřovatelů prokuratury vzniká ustanovením do funkce prokurátora nebo vyšetřovatele prokuratury.

(3) Pracovní poměr prokurátora nebo vyšetřovatele prokuratury končí

- a) bylo-li prokurátorovi nebo vyšetřovateli prokuratury uloženo kárné opatření propuštění,
- b) splnil-li prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury podmínky pro nárok na plný starobní nebo invalidní důchod, a to jestliže prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury o to požádá, nebo rozhodne-li tak generální prokurátor.

§ 41

Prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury může se vzdát své funkce. Prohlášení o tom musí být písemné. Vzdání se funkce může generální prokurátor odmítnout jen výjimečně z důležitých celospolečenských zájmů.

§ 42

(1) O vojenském služebním poměru platí pro vojáky činné u prokuratury, pokud tento zákon nestanoví jinak, právní předpisy vztahující se na vojáky, jakož i vojenské služební předpisy a řády.

(2) Osobním úřadem vojáků činných u prokuratury a ostatních zaměstnanců činných u vojenských prokuratur je ministerstvo národní obrany.

§ 43

(1) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury jsou povinni při plnění svých úkolů zachovávat zákony i jiné právní předpisy, vykládat je v zájmu pracujícího lidu a rozhodovat spravedlivě. Jsou také povinni dbát služebních příkazů a zachovávat mlčenlivost v úředních věcech, pokud nebyli této povinnosti pro určitý případ zproštěni generálním prokurátorem. Dále jsou povinni vystříhat se při výkonu své funkce i v občanském životě všeho, co by mohlo narušit vážnost prokuratury nebo snížit důvěru občanů k ní.

(2) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury postupují při plnění svých úkolů v úzké součinnosti s jinými státními orgány, zejména s národ-

ními výbory a s dobrovolnými společenskými organizacemi pracujících a usilují o to, aby do boje proti porušování socialistické zákonnosti byly zapojeny nejširší vrstvy občanů.

(3) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury jsou povinni využívat svých znalostí a zkušeností k politické a výchovné činnosti mezi občany zaměřené na upevňování socialistických vztahů mezi občany a na prohlubování socialistického právního vědomí pracujících. Seznamují občany se zásadami socialistického právního řádu a využívají přitom poznatků z práce prokuratury.

§ 44

(1) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury nesmějí bez souhlasu generálního prokurátora vykonávat vedlejší placenou činnost s výjimkou činnosti vědecké, publicistické, umělecké a činnosti pedagogické na vysokých školách.

(2) Prokurátoři a vyšetřovatelé prokuratury jsou povinni i po skončení pracovního poměru zachovávat mlčenlivost a splnit všechny závazky, které vznikly za trvání pracovního poměru.

§ 45

(1) Zaviněné porušení povinností prokurátory nebo vyšetřovateli prokuratury, zejména porušení pracovní kázně, vážné závady při plnění pracovních povinností, nedůstojné chování při výkonu služby nebo v občanském životě, je kárným proviněním; u vojáků činných u prokuratury je kázeňským přestupkem.

(2) Za kárné provinění se prokurátorům a vyšetřovatelům prokuratury uloží některé z kárných opatření, jimiž jsou

- a) důtka,
- b) veřejná důtka,
- c) snížení funkčního platu až o 10 %, a to nejdéle na dobu tří měsíců,
- d) přeřazení na nižší funkci,
- e) propuštění.

§ 46

(1) Kárná pravomoc nad prokurátory a vyšetřovateli prokuratury přísluší generálnímu prokurátorovi. Generální prokurátor ji vykonává podle zvláštního řádu, který sám vydá.

(2) Kázeňskou pravomoc nad vojáky činnými u prokuratury vykonává generální prokurátor podle předpisů pro ně platných.

§ 47

(1) Kárné řízení lze zavést do jednoho měsíce ode dne, kdy kárné provinění vyšlo najevo, nejpozději však do jednoho roku, a jde-li o provinění

zjištěné při prověrkách práce, do dvou let ode dne, kdy se prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury provinění dopustil.

(2) Bylo-li proti prokurátorovi nebo vyšetřovateli prokuratury zahájeno stíhání pro trestný čin takového druhu, že to může mít vliv na jeho další setrvání ve funkci, je možné kárné řízení zavést i po uplynutí lhůt uvedených v odstavci 1, pokud nedošlo k promlčení trestního stíhání podle příslušných ustanovení trestního zákona.

§ 48

(1) Stane-li se prokurátor nebo vyšetřovatel prokuratury důvodně podezřelým z kárného provinění takové povahy, že by jeho dalším setrváním v práci byl ohrožen důležitý veřejný zájem, nebo byl-li vzat do vazby, zproští ho příslušný krajský (městský) prokurátor, popřípadě generální prokurátor výkonu práce. Pokud zproštění výkonu práce provede krajský (městský) prokurátor, oznámí to neprodleně generálnímu prokurátorovi.

(2) Po dobu zproštění výkonu práce přísluší svobodnému prokurátorovi nebo vyšetřovateli prokuratury 30 % a ženatému 50 % základního platu. Tato část základního platu se zvyšuje o 10 % na každé dítě, na které přísluší přídavek na děti, nejvýše však do výše dvou třetin základního platu. Přídavek na děti přísluší nezkrácený. Jiné příjmy získané prokurátorem nebo vyšetřovatelem prokuratury v této době se započítávají, pokud spolu se sníženým základním platem převyšují základní plat.

(3) Zaniknou-li okolnosti, které odůvodňovaly zproštění výkonu práce, generální prokurátor je zruší. Skončilo-li kárné řízení zastavením, nevyplacené příjmy se doplácí.

§ 49

Provinění a přestupky prokurátorů a vyšetřovatelů prokuratury podle zákona č. 38/1961 Sb.,

o místních lidových soudech, a podle zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, se posuzují jako kárná provinění podle tohoto zákona.

§ 50

(1) Generální prokurátor má postavení vedoucího ústředního orgánu.

(2) O příjmech generálního prokurátora platí ustanovení o příjmech ministrů, o příjmech náměstků generálního prokurátora ustanovení o příjmech náměstků ministra.

(3) Platové poměry prokurátorů, vyšetřovatelů prokuratury a právních čekatelů prokuratury upravují zvláštní předpisy.

§ 51

(1) Právní čekatele prokuratury přijímá generální prokurátor. Na pracovní poměry právních čekatelů prokuratury, s výjimkou právních čekatelů u vojenských prokuratur, se vztahují obecné právní předpisy.

(2) Právním čekatelem u vojenské prokuratury může být jen voják z povolání.

Část šestá

Závěrečná ustanovení

§ 52

Zrušují se:

- a) zákon č. 65/1956 Sb., o prokuratuře,
- b) ustanovení zákona č. 67/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech soudců z povolání, prokurátorů a soudcovských čekatelů (soudcovský zákon), pokud se vztahují na prokurátory.

§ 53

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.